

Največji slovenski tednik v Zedinjenih državah

Izhaja vsako sredo.

NASLOV uredništva in upravnistva:

1951 W. 22nd Place Chicago, Ill.

GLASILO K.S.K. JEDNOTE

OF THE GRAND CARNIOLIAN SLOVENIAN CATHOLIC UNION

Entered as Second-Class Matter January 13, 1915, at the Post Office at Chicago, Illinois, under the Act of August 24, 1912.

The largest Slovenian Weekly in the United States of America.

Issued every Wednesday

OFFICE:

1951 W. 22nd Place Chicago, Ill.

No. 26. Stev. 26.

Chicago, Ill., 5. julija (July) 1916

Leto II. Volume II.

Lokalne vesti.

Po večletnem čakanju je prišlo pri naši slovenski fari sv. Štefana vendar tako daleč, da se bo pričelo, že te dni graditi nov farovž namesto starega, ki je bil že davno zrel za "penzijo". Staro "kočo" selijo sedaj preko ceste, ker jo je neki Poljak kupil za "sijajno" svoto; na mesto starega farovža se bo pa tekem 3 mesecev postavilo lično, umestno in večje župnijsko poslopje za primerno svoto; vendar isto ne bo kaka palača.

Naš g. župnik Rev. A. Sojar se je za sedaj preselil na 1746 W. 22. St., blizo So. Wood St.; poleg tega lahko govorijo stranke z g. župnikom v zakristiji sleherni dan in ob nedeljah po sv. maši ali naj se poslužujejo telefona Canal 4199.

Polletna seja društva sv. Štefana št. 1. K. S. K. J. se je vršila minulo soboto večer s precejšnjo udeležbo članov. V prvi vrsti se je rešilo točkke glede bližnjega se piknika, ki se vrši dne 30. julija t. l. v Hawthorne, Ill. O tem so bili že vsi člani s posebnimi okrožnicami obveščeni. Izvolil se je veselični odbor, ki bo skrbel, da bodo cenjeni gostje dobro postreženi. Upati je, da bo uspeh tega piknika velik in dovoljen, ker ga priredi naše največje polp. društvo. Člani se zbirajo dne 30. julija točno ob pol 1 uri popoldne v cerkveni dvorani in odkorakajo nekaj blokov z godbo na četu do posebej najetih kar. Dal Bog, da bi bilo ta dan ugodno vreme!

Na tej seji se je izbralo tudi dva kolektorja, sobr. Jakob Janeša in Andrej Baniča, ki imata nalogo pobirati med člani in drugimi milodare za slovenske ranjence in sirote v stari domovini. Sprva se je mislilo po zgledu dr. sv. Jožefa št. 7 K. S. K. J., Pueblo Colo., pobirati nekaj mesecev posebne prispevke po 5c pri sejah, a je ta točka iz gotovih vzrokov propadla. Društvo sv. Štefana št. 1. je prvo darovalo iz svoje blagajne svoto \$25.00 za ta sklad; sedaj se pa namerava povečati ta sklad s posebnim pobiranjem. Gotovo se bo vsak član, ali vsaka slovenska družina odzvala kadar jo bosta ta dva kolektorja obiskala. Najmanjši dar naj bi bil vsaj 25c, ali pol dolarja. Mnogo uspeha kolektorjema!

Dne 28. junija t. l. je izdal župan Wm. H. Thompson na meščanstvo lep oklic, da naj mesto Chicago nabere \$250.000 za Ameriški Rdeči križ povodom preteče vojne z Mehiko. Tekom 5 dni se je nabralo v to svrhu že \$172.000. Američani imajo res usmiljena in dobra srca. Kdaj bomo ameriški Slovenci nabrali toliko za naše nesrečne žrtve vstari domovini?

Meseca junija letos se je izdalo v Chicagu 4497 poročnih dovoljenj ali za 638 več nego lansko leto v tem mesecu. Iz tega lahko razvidimo, da naše mesto napreduje v vsakem oziru.

Dne 1. julija je izšla tukaj prva številka novega slovenskega dnevnika "Prosveta", katerega izdaja na 4 straneh v 6 stolpcih S. N. P. J.; tiska in izdaja se v Narodni Tiskarni. Radovedni smo če bo tudi naš list kedaj dospel do take stopinje?

Vodstvo Santa Fe železnice je s 1. julijem t. l. zavarovalo vseh svojih 25.000 uslužbencev za razne posmrtnine od \$250 do \$3000.— Stroške zavarovanja plača železnica sama in se bo izplačalo podporo onim uslužbenecem, ozir. njih sorodnikom, če se v službi do smrti ponesrečijo. Vendar se ta odredba ozira samo na one železničarje, ki so pri družbi že 2 leta uslužbeni. Pač umestna naredba.

V velikih klavninah v So. Chicagu delajo sedaj s polno paro ker je vlada naročila skoro vso mesni-

no za svoje vojaštvo na mehiški meji in v Mehiki pri teh firmah. Sleherni teden se bo poslalo na mejo 882.000 mesa, slanine in drugih mesarskih izdelkov.

Ko se je minulo soboto zvečer vrnil na 2422 So. Spaulding Ave. bivajoči John Kartak z dela domov, je našel celo svojo družino zadušeno od plina. Bili so mrtvi: njegova soproga Marija, 5 letni sinček John, 3 letni sinček Karol in 18 mesecev stari Emil. Otroci so ležali mrtvi na postelji, mati pa na tleh.

Zena John Kartaka je storila ta grozen čin iz samomorilnega namena in vsled maščevanja, ker je živila z možem v vednem prepiru. Pred smrtjo je napisala še ganljivo poslovilno pismo na svojega moža, katero so tudi otroci podkrižali v znamenje slovesa. Mož je vsled tako nepričakovane izgube cele svoje družine sedaj ves potrt in obupan.

Ameriške vesti.

Pozor!

ČLANOM K.S.K.J. KAKOR TUDI DRUGIM ČITATELJEM TEGA LISTA.

Tukaj v Minnesoti na Mesaba Range se je začela stavka in sicer tako huda, da take že dolgo ne poznamo. Rudniki vsi počivajo razen nekaj parnih lopat. Mislim pa, da bodo morale tudi te kmalu prenehati, ker ponekod morajo že sami "superintendenti" tračnice prenositi. Morda bode kedo iskal v kakem kraju delavce za rudarske okraje v Minn. in jim bo ponudil dobro plačo. Takega človeka zavrnite rekoč, da je sedaj v Minn. velika stavka, kjer se rudarji marljivo organizirajo v unijo. Ko stavka mine, bom je zopet poročal na tem mestu.

Hibbing, Minn. dne 29. junija 1916.

John Povsha.

Opomba uredništva: Gg. tajnike krajevnih društev in cenj. dopisnike v Minnesoti uljudno prosimo, da nam izvolijo o tej stavki bolj obširno poročati.

55. letnica mašništva kardinal Gibbonsa.

Baltimore, Md., 30. junija. Kardinal Gibbons je obhajal danes 55. letnico, odkar je bil posvečen v mašnika. Visoki cerkveni prelat je star sedaj 79 let in se počuti še popolnoma zdravega.

Nemški submarin na potu v Ameriko.

Boston, Mas., 30. junija. Kakor poročajo razni carinski uradniki iz Provincetowna, je na potu proti Bostonu neki nemški podmorski čoln. Te dni se ga je opazilo v atlantskem vodovju.

Anglija odstopila svoje strojne puške naši vladi.

Washington, D. C., 30. junija. Anglija je imela naročenih 250 "Lewisovih" strojnih pušk pri tvrdki Savage Arms Co., v Utici, N. Y. Iz prijaznosti in usluge do Zedinjenih držav je sedaj Anglija iste odstopila naši vladi vsled nujne potrebe. Cena ene strojne puške znaša okoli \$1000.

NEMIRI V MEHIKI.

Pred napovedjo vojne.

Washington, D. C., 29. junija. Med vlado Zedinjenih držav in Mehiko postaja napetost vedno bolj ostra. Predsednik Wilson je dobil danes na svoj zadnji ultimatum, poslan Mehiki, — odgovor, da naj se ameriško vojaštvo čim prej umakne iz Mehike. S tem pa naša vlada nikakor ni zadovoljna in bo s svojo kazensko ekspedicijo

Miličarji se pripravljajo za odhod na mehiško mejo.

Vsled vedno bolj in bolj kritičnega položaja med Mehiko in Zedinjenimi državami se pripravlja milica vsake posamezne države za odhod proti mehiški meji.

Na tej sliki vidimo, kako nakladajo topničarji milice v Sea Girt, N. J., topove na vlak; zdesno na levo je kolonel Ge. M. Buttle in John D. Fraser, dodeljena 1. pešpolku pehote države New Jersey; na desni so pa že naloženi topovi poljske artilerije, namenjeni za obrambo Zedinjenih držav na mehiški meji.

še naprej nadaljevala. Poleg tega je zahteval preds. Wilson od Carranza zaobljube, da se ne bo več streljalo na ameriško vojaštvo iz zasede, kakor se je to vršilo pred nekaj dnevi v Carrizalu in Parralu. — Ako se Mehika ne uda tem zahtevam, se ji bje napovedalo vojno.

Povečanje straže ob meji.

Denison, Texas, 30. junija. Danes dopoldne je dospel semkaj prvi vojaški vlak, na katerem se nahaja oddelek prve pehotne brigade iz države Ill. Na potu v Fort Sam Houston in San Antonio, Tex je iz Springfilda, Ill. 3600 miličarjev in 175 častnikov. Skoro 1000 milj dolga vožnja iz Chicaga do semkaj se je vršila povojno in v redu, kajti navzile hudi vročini ni niti en vojak obolel.

Usmrčenje pristašev Ville.

Deming, N. M., 30. junija. V tuk. okrajni ječi so bili danes obešeni 4 pristaši gen. Ville, ki so se udeležili zadnjega znanega napada na mestee Columbus. Najprvo so potegnili na večala Ensenvia Renteria in Taurino Garcia, usmrčenje je trajalo celih 20 minut; tema sta sledila Josef Rangel in Juan Castillo. Rangel je kadil pred smrtjo ali pod vešalami še cigareto; vsi so šli tiho in hladnokrvno v smrt; samo Gareijeve zadnje besede so bile: Upam, da bo Bog odpustil mojim sovražnikom. Med tem ko so te Mehikance obešali, je stražil močan kordon vojaštva okrajno jetniško poslopje.

Izpušeni ameriški vojaki.

El Paso, Tex., 29. junija. Danes popoldne so pripeljali čez medna-

rodni most semkaj 23 ameriških vojakov črnece, katere so Mehikanci ujeli v boju v Carrizalu in držali v jetništvu. Izpustilo se jih je vsled zahteve predsednika Wilsona.

Ko so dospeli ti rešenci zopet na ameriški tla, jih je vojaštvo in civilno ljudstvo navdušeno pozdravilo.

Demonstracije pred ameriškim konzulatom.

Washington, D. C., 30. junija. Ameriški konzul Simpich v Nogales, Sonora, Mehika, brzojavlja danes semkaj, da so se vršile večeraj pred tamošnjim konzulatom velike demonstracije. Razjarjeni Mehikanci so poslopje zažgali in oplenili; konzul Simpich se je k sreči še pravočasno rešil.

Povišanje plače našim vojakom v Mehiki.

Washington, D. C., 30. junija. Komptroler državne zakladnice, — Warwick se je danes izrazil, da se bo vsem ameriškim vojakom, nahajajočim se v Mehiki povišalo redno plačo za 20 odstotkov, častnikom pa za 10 odst. Istotako bodo dobili tudi vsi vladni uslužbeni, ki se bodo priklopili milici za prvi mesec se posebej od vlade svojo stalno plačo.

Američani se umikajo.

Mexico City, Mehika, 1. julija. Mehiški general Trevino je naznanil danes vojnemu departamentu, da so se pričele čete ameriške kazenske ekspedicije pomikati severno proti meji in da so že zapustile mehiška mesta Namiquipa, Santa Clara, San Buena Ventura

in Las Cruces. Američanom se je nadalje dovolilo, da so vzeli seboj trupla v Carrizalu padlih vojakov.

Inozemske vesti.

Prodiranje Rusov v Galiciji.

London, Anglija, 30. junija. — Glasom ruskega uradnega poročila, prodira številna ruska armada vedno bolj in bolj proti istočni Galiciji; sedaj je ta armada že na potu proti Kolomeji, zelo važni železniški točki, odkoder se bo lahko vojne operacije Rusov še bolj raztegnilo. Avstrijci so vsled tega prodiranja prisiljeni pomikati se dalje proti jugu. Kakor se izvedelo te dni iz poročila nekoga avstrijskega častnika, ki se nahaja v ruskem ujetništvu, so izgubili Avstrijci v zadnji ofenzivi na galizijskih in bukovinskih tleh že 205.000 mož, deloma so isti ubiti, pogrešani, ranjeni ali pa ujeti.

Ruski general Brusilov je zavzel te dni zelo važno strateško mesto Kimpolung na rumunski meji, general Lešitzki pa namerava zavzeti mesto Kolomea v Galiciji; na ta način bode imela ruska armada zopet odprto pot na Ogrsko ozemlje.

Piše se, da so se vršili pri Kolometi te dni zelo hudi boji ob bregovih reke Dnjester in Prut. Samo v tej bitki so odvedli Rusi 10.506 vojnih ujetnikov; na drugih krajih iztočne fronte so se vršili te dni samo bolj neznatni infanterijski spopadi.

Nemci poraženi.

London, Anglija, 2. julija. — Angleška armada, ki operira na 15

milj dolgi severno francoski fronti je pognala Nemce daleč nazaj proti Bapaume-Perone; bitka je trajala celih 36 ur. S tem se je pomaknilo naše bojne črte za 6 milj proti sovražni strani; pri tem je padlo nam v roke 9500 Nemcev. Najbolj pomenljivo pri tej ofenzivi je pa dejstvo, da so Angleži in Francezi iztrgali Nemcem iz rok važno trdnjavo Fricourt. Zadnje dni so izgubili Nemci do 50 štirjaskih milj osvojenega ozemlja na Francoskem in 11 važnih vasi. Vsled teh nepričakovanih zmagov sklepa, da se bode Nemce kmalu pognalo tudi izpred Verduna.

Dr. Liebknecht obsojen.

Berlin, Nemčija, 28. junija. — Znani vodja nemških socialistov Dr. Karol Liebknecht je bil danes obsojen pred vojaškim sodiščem na 30 mesecev ječe vsled veleizdaje in nepokoršine vladi, poleg tega izgubi Dr. Liebknecht tudi svojo častniško šaržo.

Ko se je zvedelo o tej obsodbi, se je zbralo na Potsdamer trgu številno občinstvo, ki je protestiralo napram krivičnem postopanju ali obtožbi Dr. Liebknehta. Pri tem je prišlo celo do spopadov med policijo in civilisti. 7 oseb je bilo pri tem baje ubitih in številno ranjenih.

Casement obsojen na smrt.

London, Anglija, 30. junija. Sir Roger Casement povzročitelj zadnje ustaje na Irskem je bil večeraj vsled veleizdaje in puntarstva obsojen na smrt. Obtoženec je vzel smrtno obsodbo z mirnim smreem na znanje; želel je, da se ga ne obesi in ne ustrelji temveč obglavi.

Kakor se iz Washingtona poroča, se bode predsednik Wilson obrnil na angleškega krajja, da bi ta pomilostil Casementa, oziroma, da bi se mu smrtno kazen izpremenilo v ječo.

Številne izgube angleških častnikov.

London, Anglija 30. junija. Angleška armada je izgubila tekom naja letos 1601 častnikov in sicer 166 ubitih, 1080 ranjenih in 55 pogrešanih. Od izbruha sedanje vojne do sedaj znašajo skupne izgube angleških častnikov že 8574 ubitih, 17.424 ranjenih in 1907 pogrešanih.

Na južno — tirolski fronti.

Rim, Italija, 30. junija. Uradno se naznanja, da italijanska armada hrabro odbija sovražne napade na južno-tirolski fronti. V Arsa dolini smo presekali Avstrijem bojno črto na južni strani hriba Spil, tudi v bližini Pasubija prodirajo italijanske čete uspešno dalje.

Pri Posini smo zavzeli južno od gore Monte Maggio gorsko vasico Griso, dalje je v naših rokah dolina Zarra med hriboma Calgari in Monte Sogli Bianchi; na porobkih hriba Monte Civaron se je moral sovražnik umakniti vsled prehudega streljanja naše artilerije. Na koroški strani je naše vojaštvo zasedlo vrhunec hriba Zelonkofel; sedaj se naša infanterija pomika že proti mestecu Leopoldkirchen; istotako je naša gorska artilerija obstreljevala zadnje dni železniško postajo v Trbižu in je porušila trg Žabnice ob vnožju hriba sv. Višarje.

Avstrijsko poročilo.

Dunaj, Avstrija, 30. junija. (Uradno). Na doberdobski planoti se je vršil večeraj hud boj in smo, kakor običajno zopet hrabro odbili sovražne napade; to se nam je posrečilo tudi na goriskih koroški meji, ker smo zajeli tekom zadnjih 24 ur 300 vojnih ujetnikov. Na vnožju hriba sv. Martina se je moral sovražnik umakniti, ker je rabilo naše vojaštvo bombe, napolnjene s strupenimi plini.

Dopisi in društvene vesti.

NAZNANILO.

Iz urada društva Marije Sedem Zalosti št. 84 K. S. K. J. Tri-mountain, Mich.

Podpisani odbor daje s tem članom na potnih listih gorime-novanega društva na znanje in v vednost, da je imelo naše društvo zadnje mesece veliko slučajev bolezni; torej se je vsled tega tudi veliko podpore izplačalo iz naše bolniške blagajne.

Dasiravno smo imeli za mesec mare tozadveni asessment 25c. za april pa 50c, še to vse ni zadostovalo v popolno izplačilo bolniške podpore naših sobratov; vsled tega se je jednostavno za-ključilo, da se naloži za mesec maj, junij in julij bolniški asessment v znesku \$1.00 za vsak mesec, torej se bode računalo na potni list \$3.75 skupnega bolniškega podporna asessmenta. To naj izvolijo cenjeni sobratje našega društva, ki imajo potne liste upoštevati pri pošiljavi denarja. Upamo, da bomo s tem asessmentom shajali, in da se bode lahko dalo še nekaj na stran v našem bolniškem skladu. Naj bode pri tem omenjeno, da imamo sedaj še vedno 4 člane, ki so bolani že nad 5-mesecev, torej še vedno vredni naše podpore; drugih slučajev bolezni je pa tudi vedno dosti.

Suobratiskim pozdravom
Juri Pintar, predr.
Viktor Radošević, tajnik.
Tony Pintar, zastopnik.

Iz urada tajnika društva sv. Jožefa, št. 103 K. S. K. J. Milwaukee, Wis.

Uradno se s tem naznanja vsem članom gorinavedenega društva, da se naj polnoštevilno udeležijo prihodnje seje, vršče se v nedeljo, dne 9. julija t. l. Na tej seji imamo več važnih stvari na dnevnem redu.

Nadalje prosim, da prinesete seboj listke, ali potrdila o opravljeni velikonočni spovedi, da bom mogel zatem poslati poročilo na duhovnega vodjo, kakor je v zadnji številki našega glasila uradno zahteval. Kateri član, ali članica se ne bode izkazal s tem spričevalom, se bo postopalo z njim po pravilih društva in Jednote.

Konečno bi želel, da bi člani našega društva bolj redno plačevali mesečne prispevke, da ne bo potem kakega nepotrebnega govorjenja, če bode kateri suspendan.

Sobratiski pozdrav do vseh članov in članic K. S. K. J.
Louis Sekula, tajnik.

Iz urada društva sv. Roka, št. 132 K. S. K. J., Frontenac, Kans.

S tem se članstvu našega društva naznanja, da se mora sleherni član udeležiti prihodnje mesečne seje, ki se vrši dne 9. julija t. l. v navadnih prostorih.

Dalje opozarjam tudi cenjene sobrate našega društva, da naj prinese vsak listek, da je opravil letošnjo velikonočno spoved, da bom zamogel narediti poročilo takoj po seji za našega duh. vodjo in mu listke odposlati.

Ker se je pri naši Jednoti že začelo s poslovanjem otroškega oddelka iskreno želim, da bi dali vsi oženjeni člani svoje sinove in hčere zavarovati v ta oddelek; nekaj imamo vpisanih, pa bilo bi jih lahko dosti več.

Cenjeni sobratje! Delujmo edino in pogumno, da bode vsa naša mladina zavarovana tam, kjer so zavarovani tudi stariši. Naša dobra podpora mati, K. S. K. J. sedaj vsem kliče: Pustite tudi male k meni! Poslušajmo torej njen glas, da se bo število članstva K. S. K. J. tekom let podvojilo na ta način!

Konečno še enkrat prosim vse člane našega društva, da se zanesljivo in v obilnem številu udeležite prihodnje društvene seje!

Sobratiski pozdrav.
Frank Kerne, tajnik

Naznanilo.

Iz urada društva "Jezus, Dobri Pastir" št. 49 K. S. K. J. se naznanja in prosi vse one člane, kateri imajo vpisane svoje otroke v otroškem oddelku, da bi zanj prepričali vsak član plačal asessment zanje za dva ali tri mesece vnaprej; ker pravila otroškega oddelka so bolj stroga. Kdor v enem mesecu ne plača v otroški oddelek se zavarovana precej črta.

Večkrat se tudi zgodi, da član ne pride na sejo in društvo ga čaka, ali za otroški oddelek in tega. Zatoraj je najboljšje, da vsak, kateri imamo otroke vpisane, da plačamo društvemu tajniku za dva ali tri mesece vnaprej in tajnik potem pošlje redno asessment na gl. urad. Toraj oni člani, kateri nimajo še vpisanih otrok pri K. S. K. J., naj to storijo v kratkem, čim prej, tem boljše!

Nadalje se prosi tudi vse člane gorinavedenega društva, da bi se znanprej malo bolj držali pravil. In tudi to, kar se sklène na društveni redni seji, ali na glavni seji, da bi se vsak bolni član znanprej ob začetku bolezni in kadar ozdravi, malo bolj točno in pravilno naznanjal in sicer od zjaj naprej le I. tajniku, ker katerikoli član se ne bode ravnal po tem, ta isti ni tudi vreden, da bi bolniško podporo prejel.

Vsak član se mora naznaniti prvemu tajniku pismeno ali pa osebno in ne sme po drugih tega naznanila pošiljati.

H koncu pozdravljam vse člane in članice naše slavne Kranjsko Slovenske Katoliške Jednote.

S poštovanjem in bratskim pozdravom

Joseph L. Bahorich, tajnik.

Naznanilo.

Članom društva Sv. Alojzija št. 47. K. S. K. J. Chicago, Ill. se tem potom naznanja, da se vdeležite prihodnje redne mesečne polletne seje, katera se bode vršila dne 9. julija ob 1/2-2. uri popoldne, ker je veliko važnih stvari na tej seji urediti, in ker se ima tudi odbor izvoliti za našo poletno veselico, ali piknik. Nadalje se opozarja vse tiste člane, kateri imate potne liste, da se iste o pravem času pohovite, ker vsak član mora imeti svoje mesečne prispevke v naprej plačane, ako hoče daj v slučaju bolezni deležen bolniške podpore in v slučaju smrti, posmrtnine od K. S. K. Jednote. Ob enim se tudi opozarja vse tiste člane, kateri so zaostali z mesečnim plačilom, da isto na tej seji poravnajo, i sicer v korist samemu sebi.

Z sobratiskim pozdravom
Frank Kozjek, zapisnikar,
2030 W. 23rd St.

NAZNANILO

Iz urada dr. sv. Veronike št. 115 K. S. K. J. Kansas City, Kans.

Tem potom se naznanja vsem cenjenim članicam našega društva, da bode prihodnja mesečna in glavna seja dne 9. julija t. l. in ravno na isti dan bode po seji "Ice Cream Social" v korist društvene blagajne. Katera članica, se ne vdeležijo tega bode morala plačati 50c. v društveno blagajno.

Ob enem se naznanja cenjenim rojakinjam, da je naše društvo sklenilo pri zadnji redni mesečni seji, pustiti pristopnino v društvo popolnoma prosto in sicer za tri mesece. Toraj cenjene sestre prosim Vas, da se potrudite in da dobite vsaka vsaj eno novo članico. Vam pa cenjene rojakinje naznanjam, da imate sedaj lepo priložnost pristopiti v naše društvo precej za nizko ceno. Toraj ne zamudite to priliko, kajti človek nikdar ne zna ne ure ne dneva, kdaj nas nesreča obišče.

Konečno pozdravljam vse cenjene člane in članice K. S. K. Jednote širom Amerike.

Marija Mavrin, I. taj.

Forest City, Pa.

S tem se naznanja vsem Slovenkam iz mesta Forest City, Pa., in okolice, da je naše Žensko podp. društvo sv. Ane št. 120 K. S. K. J. določilo prosto pristopnino v naše društvo in sicer dobo 4 mesece: junij, julij, avgust in september.

Zatorej tem potom uljudno vabimo vse tukajšnje Slovenke od 14—50. leta v naš krog in pod našo podporno zastavo. Sedaj sprejema to društvo tudi dekleta od 14 let naprej seveda samo v društvo, kar je velike vrednosti potem ko dopolne enkrat 16. leto, pa lahko pristopi v Jednoto. Lepa prilika se nudi sedaj takim dekletom, ker imamo pri Jednoti tudi otroški odedek. Taka dekleta lahko pristopijo za posmrtnino k Jednoti v ta oddelek in k našemu društvu za podporo, kakršno daje isto svojim članicam.

Osobito opozorjamo žene, ki ste še pri moških krajevnihih društvih Jednote; sedaj imate lepo priliko

za prestop v naše društvo brez kake prestopnine ali kakih stroškov, prestop je prost. Prestopni list vas ni ne velja, samo dobite ga pri starem društvu, ter istega prinesite nam, tudi k zdravniku ni treba še enkrat hoditi onim, ki so že pri Jednoti; izjema je le, če se o kaki članici ve, da je rada boleznih podvržena.

Zatorej cenjene rojakinje vas še enkrat uljudno vabimo, pridite in pristopite k društvu sv. Ane št. 120 in h K. S. K. J. ker ta je prava naša dobra podporna mati. Pri tej Jednoti se lahko zavarujete za vsak slučaj nesreče. Čim več nas bo pri tem društvu tem boljši uspeh bomo imele, to bo delalo nam vsem čast, korist in ugled. Naše društvo sv. Ane je edino slovensko žensko podporno društvo tukaj v tem mestu. Kličemo vam torej še enkrat: Pristopite pod zastavo tega društva.

Dalje omenjamo, da se je društvo sv. Ane št. 120 tudi odzvalo klicu glavnih uradnikov K. S. K. J. in so dovolile članice tega društva na seji dne 18. junija \$20 (dvajset dol.) iz društ. blagajne za rezeve in ranjence v stari domovini. To svoto smo odposlale dne 29. junija na določeno mesto. (Opomba uredništva: Gorinavedeno svoto v redu prejeli in izrekamo društvu sv. Ane št. 120 še enkrat iskreno zahvalo.)

S pozdravom do vseh članic in članov K. S. K. J. Želimo vsem mnogo uspeha pri plemenitem delu ali nabiranju za bedne in ranjence v stari domovini.

Za odbor:
Fannie Susman, predsednica.
Mary Spec, tajnica.

NAZNANILO IN ZAHVALA.

Tužnim srcem naznanjam sorodnikom, prijateljem in znanecem žalostno vest, da mi je dne 20. junija t. l. neizprosna smrt odzela po dolgi in mučni bolezni mojo ljubljeno hčer

Josipino Volk.

Ranjka je bila rojena leta 1893. v Emporium, Pa. Zemeljske ostanke smo izročili po katoliških obredih materi zemlji dne 23. junija na pokopališče sv. Augustina v Millvalle, Pa.

Iskrena hvala vsem sestram društva Marije Sedem Zalosti št. 81 K. S. K. J. in predsednici Mariji Lokar, ki je poskrbela za tako lep pogreb moji nepozabni in ljubljni hčeri. Hvala tudi vsem drugim ki so mi bili v pomoč za časa žalosti in ki so rajnice spremili k večnemu počitku. Tudi se lepo zahvaljujem vsem, ki so darovali prekrasne vence.

Pokojnico priporočam vsem v molitev in blag spomin. Tebi nepozabljena mi hčerka pa bodi rahla zemljica; saj počivaš poleg svojega dragega očeta. Večna luč naj ti sveti! Na svidenje nad zvezdami!

Žalujoči ostali:

Franciška Volk, mati,
Friderik in Albert, brata,
Marija in Franciška, sestri.
V Pittsburghu, Pa., dne 29. junija 1916.

NAZNANILO IN PRIPOROČILO.

Rojakom v Chicagu s tem uljudno naznanjam, da sem vsled bolehnosti prodal svojo dosedanja obrt rojaku

Frank Keržičniku

stanujočemu na 1900 W. 22. Str., Chicago, Ill. in ga vsem prav toplo priporočam, ker sem prepričan, da bo moj naslednik izvrševal to obrt v popolno zadovoljnost strank. Zaeno se zahvaljujem tudi za dosedaj meni izkano naklonjenost.

V velespoštovanjem

Martin Kremesec.

Kakor iz tega naznanila razvidno, sem podpisani te dni kupil konja in voz od našega slovenskega ekspresmana Martin Kremesca. Vsled tega se tudi jaz toplo priporočam za cenjeno naklonjenost vsem rojakom iz našega mesta. Obrnite se name kadar se selite, kadar potrebujete premož. ali drva, jaz Vas bom pošteno in solidno postregel. Svoji k svojim!

Z velespoštovanjem

Frank Keržičnik,
1900 W. 22. St., Chicago, Ill.
Telefon: Canal 80.
(Stanujem v hiši, kjer ima rojak Martin Nemanich gostilno.)

Umestna predloga.

Dne 28. junija t. l. se je sprejelo v kongresni zbornici v Washingtonu novo predlogo, ki jo bodo ameriški farmerji gotovo veselili. Zvezna vlada bode ustanovila po raznih državah 12 federalnih kmetijskih bank z minimalno glavnico po \$750.000. Te banke bodo posojevale farmerjem denar od \$100 dalje na 50 odstotno zemljiško vrednost. Posojila se bodo dajala od 1 leta do 40 leta za odplačila.

Domoljubno mesto.

Washington, D. C. 3. julija. — Poštna oblast je določila še lanskoleto za zgradbo novega poštnega poslopja v Ripon, Wis. znesek \$75.000. Danes je pa prejel senator Husting iz Wis. brzojavko, da mesteca Ripon iz domoljubnih namenov ne mara novega poslopja in da naj država vporabi določeno svoto v obrambne svrhe. Želja tega patrijotičnega mesta se bo skoraj gotovo ugodilo.

Napredek poštne hranilnice.

Glasom poročila generalnega postarja Zedinjenih držav so narasle poštne uloge v minulem maju za \$2.000.000. Sedaj znašajo skupne poštne uloge vseh poštних uradov \$82.500.000, vseh uložnikov je pa 600.000. Naše mesto Chicago zavzema tretje najvišje mesto, kajti ulogo poštne hranilnice v Chicagu znašajo sedaj \$3.785.000.

Skupne uloge \$82.500.000 so naložene pri 7702 poštних uradih in 5649 bankah.

Pridelek jagod.

New York, N. Y. 3. julija. Letos se bo nabralo v Zedinjenih državah okoli 300.000.000 kvartov jagod v skupni vrednosti \$20.000.000; tako je čitati v nekem buletinu tukašnje Nation City banke. Največ jagod je obrodilo v državi Md. dalje v Tenn. Ark in La. Skupni pridelek vsega sadja se pa računa letos na \$250.000.000 vrednosti.

Milijoni za vojaške namene.

Dne 26. junija t. l. se je v senatski zbornici v Washingtonu, D. C. z večino glasov sprejelo proračun, ki določa \$180.000.000 za vzdrževanje in povečanje naše armade. Senatorji se sprva nisp zamogli zediniti s tako veliko svoto in so hoteli črtati \$26.000.000 od skupnega proračuna. Končno so pa vseeno glasovali za predlogo kongresnika Manna. Od teh \$26.000.000 se bo porabilo \$4.000.000 za nabavo strojnih pušk, \$3.000.000 za nakup vojaških konj, \$1.000.000 za zdravilne potrebščine, \$3.000.000 za drugo orožje, \$3.000.000 za ordinančne potrebščine, \$5.000.000 za topove poljske artilerije in \$1.500.000 za poletna vojaška vežbališča.

Kuba bo pomagala Zedinjenim državam.

Te dni se je mudil v Chicagu bogat kubanski trgovec De Berniere Whittaker in se je izrazil, da ima Kuba pripravljenih 10.000 prostovoljcev, kateri bodo šli pod orožje v slučaju vojne z Mehiko.

Povišana vozina na cestni železnici.

Ravnateljstvo cestne železnice v Pittsburghu, Pa. je dne 22. junija t. l. povišalo vozino za ponočni čas na 10c. Kdor se bo torej hotel voziti v tem mestu ponoči, bo moral plačati za prevoz še enkrat toliko kot v dnevnem času.

Izvir bolezni.

Pet in devedeset procentov vseh bolezni ima svoj izvor v prebavljalnem sistemu, pravi profesor Charcot. Iz teh kratkih besed slavnega zdravnika lahko spoznamo, kako važno je, da imamo prebavljalne dele v dobrem redu. Torej, kakor hitro opazite kak ne-rej pri vašem apetitu ali v moči, poskusite Trinerjevo ameriško grenko vino. Sčisti vaše prebavljalne organe hitro in varno, odstrani vso nečistost iz vašega telesa, vam povrne apetit, pomaga prebavi in ustvari novo energijo. V želodčnih, jetrnih in v boleznih prebavljalnih organov, ima vselej dober učinek, ker prinese pomoč. Cena \$1.00. Po lekarnah Jos. Triner, kemist, 1333-39 S. Ashland Ave., Chicago, Ill.

Če je mišičje okorelo radi trdega dela ali revmatizma, najprvo namažite s flanelo na boleči del, potem pa drgnite z Trinerjevim linimentom v kožo. Cena 25 in 50c, po lekarnah, po pošti 35 in 60 centov. (Advertis.)

OBLASTI ZDRUŽENIH DRŽAV REDNO PREGLEDUJEJO DENARNI ZAVOD.

PRVA-DRUGA NARODNA BANKA V PITTSBURGU.

USTANOVLJENA L. 1852.

Lastno poslopje.

SPREJEMAMO DENAR NA ULOŽKE IN PLAČUJEMO OBRESTI. — ULOŽKE IZPLAČUJEMO BREZ KAKE ODPOVEDI. INOZEMSKI ODDELEK BANKE.

Zdaj pošiljamo v staro domovino pod garancijo
100 KRON ZA \$14.00

POZOR: Denar pošiljamo v kraj brez posredovanja drugih bank. Denarne pošiljate za slovenske kraje izplačuje v našem imenu ljubljanska podružnica C. KR. PRIV. KREDITNEGA ZAVODA ZA TRGOVINO IN OBRT NA DUNAJU.

THE FIRST-SECOND NATIONAL BANK
CORNER FIFTH AVENUE AND WOOD ST.
PITTSBURG, PA.

Pišite po tiskovine za pošiljanje denarja v stari kraj. Kuverte in papir Vam pošljemo takoj brezplačno na Vaš naslov.

Boj za življenje.

V LEKARNAH

CENA \$1.00

Boj za življenje, ostrejši vsak dan, je škodljiv, ako ne pogubonosni, mnogim ljudem, ki pozabijo nase, postanejo brebržni in zanemarijo svoje telo in zdravje. Posledica takega življenja je, da je človek popolnoma izčrpan. Temu potem sledijo nerednosti prebavljanja, duševna potrtost in fizična onemoglost. Človek v takem položaju si mora takoj pomagati in pravilno je, da brez odloga uživa

Trinerjevo ameriško zdravilno grenko vino

To sredstvo spravi v pravi tir in gibanje prebavljalne organe, ki opešajo vsled prenapetega dela ali iz drugih razlogov, z rednim čiščenjem nečistoče iz droba; s tem

izboljša apetit, regulira prebavnost, prepreči zabasnost, odpravi zapeko in pokrepča telo.

Trinerjevo ameriško zdravilno grenko vino regulira delo prebavljalnih organov. Uživate to vino, kadar občutite

izgubo apetita, slabost po jedi, napevanje črev, smrad iz ust, nečist jezik, koliko in krče, zapeko, obledelost, nervoznost, in telesno slabost.

To vino vam zagotovi pokrepčevalno spanje in moč, da lahko opravljate svoje delo vsak dan.

Stari ljudje bi morali imeti to zanesljivo sredstvo vedno v hiši za redno uživanje. Ženske, ki trpe na glavobolu in na drugih neprilikah, bi morale poskusiti Trinerjevo ameriško zdravilno grenko vino.

Proti revmatizmu, bolečinam v križu, neuralgiji, otečenim udom in otrplim zgibom se poslužite Trinerjevega linimenta. Mišice, oslabiljene vsled dela, je treba drgniti s Trinerjevim linimentom. Cena 25c in 50c v lekarnah. Po pošti 35c in 60c.

Jos. Triner

Izdelovalec

1333-39 S. ASHLAND AVENUE

CHICAGO, ILLINOIS

Izhaja vsako sredo.

Lastnina Kranjsko-Slovenske Katoliške Jednote v Združenih državah ameriških.

Uredništvo in upravnništvo: 1951 West 22nd Place, Chicago, Ill. Telefon: Canal 2487.

Naročnina:
 Za člana, na leto.....\$0.60
 Za nečlane.....\$1.00
 Za inozemstvo.....\$1.50

OFFICIAL ORGAN of the GRAND CARNIOLIAN SLOVENIAN CATHOLIC UNION of the UNITED STATES OF AMERICA

Issued every Wednesday.

Owned by the Grand Carniolian Slovenian Catholic Union of the United States of America.

OFFICE: 1951 West 22nd Place, Chicago, Ill. Phone: Canal 2487.

Subscription rate:
 For Members, per year.....\$0.60
 For Nonmembers.....\$1.00
 For Foreign Countries.....\$1.50

Pred vojno z Mehiko.

Ko je zloglasni vodja mehiških banditov, general Villa napadel pred nekaj meseci ameriško obmejno mestec Columbus, se je lotilo ameriškega ljudstva skrajno ogorčenje. Zagnal se je po deželi maščevalni klje nad tem banditom in njegovim pristašem. Kmalu zatem je odposlala naša vlada 12.000 mož močno armado na mehiško ozemlje, ki z velikim naporom in zaman zasleduje kralja mehiških banditov, — gen. Villo. Ta kazenska ekspedicija je stala našo državo že dovolj denarja in dovolj človeških žrtev in pri vsem tem še do danes ni dosegla zaželjenega uspeha.

Nečuvni skandal, ki se je pripetil dne 21. junija t. l. v Carranzu, kjer so Mehikanci iz zasede streljali na Pershingovo vojaštvo in umorili več naših konjenikov je napotil predsednika Wilsona, da je poslal mehiškemu predsedniku Carranzu 6000 besed dolg ultimatum zahtevajoč, da naj mehiška vlada ukrene potrebno, da se v deželi čim preje uvede mir; v nasprotnem slučaju bodo nastopile Zedinjene države druge korake.

Carranza je poslal dne 30. m. m. državnemu departamentu odgovor, kakoršnega ondi niso pričakovali. Carranza zahteva v imenu Mehike odločno, da naj odpokliče Zedinjene države takoj svoje vojaštvo z mehiških tal. General Pershing ne sme torej dalje prodirati, pač pa naj se isti vsled želje Carranze takoj napoti tja, odkoder je prišel; v nasprotnem slučaju bodo mehiški general Trevino napadel s silo ameriško kazensko ekspedicijo in jo bo primoral, da se umakne.

Carranza navaja dalje, da ni njegova vlada nikdar dovolila gen. Pershingu prodirati tako daleč v mehiško ozemlje. Dalje se Carranza izgovarja, da so Zedinjene države same krive raznim napadom mehiških banditov, ker niso imele svoje meje dovolj zastražene.

Mehiška vlada predbačuje tudi Wilsonu, da je tedaj dobro vedel o raznih nemirih in obmejnih napadih ko je uradno priznal Carranza predsednikom mehiške republike. Mehika odločno zanika, da je sploh kedaj ščitila in podpirala svoje bandite.

Da je prišlo v San Ysabel svoječasno do masakre, je bil temu kriv lastnik onega ameriškega rova Watson.

Mehika je po zatrdilu Carrance pravočasno obvestila washingtonsko vlado o nameravanim napadu Ville na mestec Columbus.

Ameriško vojaštvo je udrl v Parral navzile prepovedi mehiške vlade, torej se pripisuje Zedinjenim državam vzrok in posledice boja v tem mestu.

Zadnji čas je bilo na ameriškem ozemlju ubitih že 140 Mehikancev; morilec se pa doslej še ni kaznovalo.

To so glavne točke v Carranzovi noti. Naj glavna vprašanja, ali zahteve, označene v zadnjem Wilsonovem ultimatumu se Carranza sploh ne ozira in iste niti ne omenja.

Predsednik Wilson bode sedaj predložil Carranzovo noto v kongresu in senatski zbornici, kjer se bode ukrenilo potrebne korake za napoved vojne Mehiki. Ako napade Carranzovo vojaštvo Američane pod vodstvom gen. Pershinga, tedaj bodo napele Zedinjene države vse svoje strune, da

se udari v Mehiko in naredi že tako dolgo zaželeni mir. Že tri leta neprestano vladajo v Mehiki tako neznozne razmere, da se moramo sploh čuditi, čemu je naša vlada vse tako mirno gledala. Mehikanci so ropali in morili mirne ameriške naselence v Mehiki, ter plenili njih domovja in živino. Klanje in banditstvo je bilo tudi med domačini v Mehiki na dnevnem redu. Saj se je čitalo, kako so bandite ropali vsepovsod, kjer je bilo kaj dobiti, celo cerkvam, in duhovnikom niso prizanašali, oskrnjevali so žene ter dekleta, kakor kanibali in divjaki. Sedaj je pa prišla ura plačila za to nečloveško početje.

Niti dvomimo ne, da ne bodo Zedinjene države že tekom dni napovedale Mehiki vojne. Vlada ima sedaj za mehiško mejo pripravljena že 70.000 mož vojaštva; v slučaju vojne in hude sile se bo spravilo pod orožje od 250.000 do 500.000 prostovoljcev; to število pa že nekaj zmore, ako uštejemo, da ima Mehika samo 84.000 vojaštva in samo 5 torpednih čolnov brez kake večje bojne ladje.

Do občutne kazni in zaslužene plačila mora enkrat priti, katero iščejo že 3 leta krvočolni Mehikanci, — to plačilo bode pa zanje velikega pomena, ker šele potem bode menda v Mehiki zavladal pravi mir, kakoršnega si želimo mi in tudi mehiškano ljudstvo.

Hughes in Roosevelt.

Ko se je vršila začetkom minulega meseca v Chicagu narodna republikanska konvencija in konvencija progresivcev, smo z zanimanjem pričakovali končni izid istih. Republikanci so postavili predsedniškim kandidatom Chas. E. Hughesa, progresivci pa bivšega predsednika T. Roosevelta.

Slednja stranka, koje ustanovnik in oče je Theodore Roosevelt ni imela tudi letos pri svoji nominacijski kampanji dosti sreče; njen kandidat Roosevelt je šele pred kratkem od svoje kandidature odstopil, tako da nima ta stranka sedaj nobenega predsedniškega kandidata in da ne obstoja več. Roosevelt se je zadnji čas izrazil, da bode pri prihodnjih glavnih volitvah deloval za Hughesa, ozir. za republikansko stranko samo radi tega, da bi demokratje zopet ne zmagali.

Republikanski predsed. kandidat Hughes je poslal dne 27. junija t. l. kolonelu Rooseveltu vsled tega zelo laskavo pismo, v katerem se mu zahvaljuje za obljubljeno pomoč pri bližajočih se glavnih volitvah. Pismo se je glasilo sledeče:

„Jaz zelo odobravam Vaše cenjeno pismo, poslano izvršitvenemu odboru progresivne stranke, v kojem ste naznanili svoje mnenje glede kandidature. Nihče izmed ameriškega naroda — Vam ni bolj hvaležen in ne priznava bolj Vaših načel, kakor jaz, ker čutite tudi Vi za ameriški narod. Tudi Vi želite, da naj bi vladal med našim ljudstvom samo ameriški čut in duh; — tudi Vaša stranka je mišljenja, da je nam treba pripravljeno in sicer v duševnem, militarističnem in ekonomičnem oziru.

Jaz sem se oprjel predsedniške kampanje, ker sem prepričan, da mora naša stranka sestaviti in izpeljati pravi program; vsled tega je prav, da bomo delovali skupaj, da dosežemo naše začetne ideale. S tem ste cenj. gospod pokazali zopet svoje občutke in koristno delovanje v prid Zedinjenih držav. Delujmo torej skupno in združeni za našo narodno obrambo, za mir, resnico in pravico.

Upam, da bom imel v kratkem čas in priliko sestati se v Vami osebno; ter ostajam s srčnimi pozdravi Vam udani

Charles E. Hughes.”

Dne 27. junija t. l. se je vršilo v Chicagu posebno zborovanje osrednjega odbora progresivne stranke; na tej seji se je skoraj enoglasno določilo in sprejelo tudi Charlesa E. Hughesa za svojega pred. kandidata. Zanj so glasovali delegatje iz 32 raznih držav, nasproti pa samo 6 držav in sicer Ida., K., Mich., N. Car., R. I. in Utah. Tega glasovanja se niso udeležili delegatje države Fla., Mass., So. Carol. in Wash. To nam daje torej povod, la lahko že naprej trdimo, da se bo godila letos pri predsedniških volitvah demokratom bolj slaba. S popolnoma newtradnega stališča, ne kot

republikanci, ne kot progresivci in ne kot demokratje mislimo, da bo izvoljen meseca novembra letos republikanec Charles Evans Hughes prihodnjim predsednikom Zedinjenih držav. Pomisliti je treba pri tem, da bo napela sedaj republikanska in progresivna stranka vse sile, da pride njen kandidat do zmage; osobito bo pri tem dosti pomagala agitacija Roosevelta za Hughesa.

Voditelji republikanske in progresivne stranke obsojajo najstrožje sedanjo demokratsko vladno prvič vsled velikega deficita v državnih blagajni, drugič pa vsled čudne politike z Mehiko. Glavna točka obeh teh strank je pa pripravljeno in zadostna obramba Zedinjenih držav. Kar se tiče glade Mehike, moramo priznati, da je bila vlada v Washingtonu dolgo časa slepa, ker je puščala, da so mehiški bandite zadnja tri leta morili mirne Američane ob meji in opustoševali njih domovja. Kmalu po odstopu bivšega mehiškega predsednika Huerta se je samolastno proglasil predsednikom mehiške republike general Carranza. V oktobru l. 1915 so ga pa Zedinjene države potrdile in priznale predsednikom, kar je bila največja napaka naše demokratske vlade. Kako hvaležnost izkazuje sedaj pred. Carranza in njegov pristaša Villa ameriški vladni vsled tega, razvidno iz neprestanih homatij in morda celo iz preteče vojne med Mehiko in Zedinjenimi državami.

Izvoz farmerskih pridelkov.

Poleg nekaterih ameriških tovarjev in veleindustrijev trpijo vsled sedanje evropske vojne tudi ameriški farmerji veliko. Vzrok je pripisovati omenjenemu prekomorskemu tovarnemu prometu in povišanju tovarnine.

Ameriški farmerji pridelajo vsako leto več pridelkov kolikor se jih rabi na domačem trgu osobito žita in bombaža; vsled tega je treba gledati, da so spravi preostalo blago v denar v inozemstvu. Ameriško žito in bombaž so kupovale v mirnem času kaj rade razne večje evropske države, kar je donosalo našim farmerjem milijone in milijone na leto. Glasom uradne statistike je znašal leta 1915 skupni izvoz ameriškega blaga \$2,716,178,465; od te svote je bilo več kot za polovico (\$1,616,687,466) raznih farmerskih pridelkov.

Dasiravno se govori, da zavzemajo Zedinjene države prvo mesto na svetovnem industrijskem polju, so te države glede inozemskega tovarnega prometa še daleč od zadej za drugimi evropskimi državami. Ameriški kapitalisti se pač zanimajo za gradbo železnice, parnikov in drugih prometnih naprav, to pa le na domačem kontinentu. Prav v sedanjem času se vidi jasno nedostatki pri ameriški trgovski mornarici, koja prečena skoro vsaka druga evropska država. Ker primanjkuje ameriških tovornih parnikov za prekomorski promet, ne morejo naši farmerji in industrije spraviti vsega svojega blaga v denar; prav vsled tega se je pa tudi tovarnina pri pošiljanju blaga preko Atlantika zelo zvišala.

V mirnem času se je računalo za prevoz enega bušlja žita iz New Yorka do Liverpoola na Angleškem samo 4 cente; dandanes se pa računa 40c. Razliko pri tem mora trpeti naravno naš ameriški farmer. Največ škode imajo v tem oziru pridelovalci bombaža v naših južnih državah. V raznih skladiščih južnih obmorskih mest leži še več milijonov bal ameriškega bombaža. Domačih ameriških tovornih parnikov ni dovolj, da bi ta bombaž spravili preko morja; razni inozemski parniki pa računajo za prevoz tudi visoke svote. Pred dvema letoma se je plačalo samo \$2.50 tovarnine pri eni bali bombaža, danes pa znaša tovarnina 6krat toliko, ali \$15.00 pri bali.

Dosti se je zadnji čas že govorilo in pisalo v ameriških trgovskih krogih, da naj poseže naša vlada vmes, da se bo našo trgovsko mornarico postavilo na času in potrebi primerno mesto. V kongresni in senatski zbornici se je o tem debatiralo že na dolgo in široko in povdarjalo vrednost povečanje naše trgovske mornarice. Kakor smo čitali se je nedavno sprejelo v resnici to predlogo in se je odobrilo nakup ozir. gradbo 400 novih ameriških to-

vornih parnikov. Poleg tega bode tudi naša vlada dajala domačim parobrodnim družbam večje podpore. Dalje se je na zadnji narodni konvenciji republikancev in demokratov sprejelo točko za povečanje ameriške trgovske mornarice, kar nam daje nekako zagotovilo, da se bo sčasoma ta nedostatek odpravil.

Znano je, da lahko ameriški trgovci in farmerji konkurirajo z blagom in cenami inozemskim trgovcem; žal, da jih pri tem ovira le nezadostno število domačih tovornih parnikov, ker morajo plačevati raznim inozemskim parobrodnim družbam visoke prevozninske cene.

Mi smo mnenja, da bodo Zedinjene države moralčno primorane na vsak način zgraditi zadostno število tovornih parnikov, ker bo promet z inozemstvom še po vojni dolgo časa oviran. Koliko nemških, angleških, francoskih in drugih parnikov je bilo vsled vojne že potopljenih in poškodovanih! Kdaj se bo zgradilo zopet nove?

Da je Amerika daleč od zadej s to napravo, smo se baš zadnje mesece lahko vsi prepričali, ker se je poštni promet med Zedinjenimi državami in Evropo do cela ustavil. Iz Nemčije in Avstrije ustavlja vso pošto Angleži. Že od 14. aprila t. l. nismo dobili v roke kak starokrajni list, ali kako pismo. Če bi pa skrbele Zedinjene države za poštni promet same, ali če bi dovažale pošto iz Evrope na svojih lastnih parnikih, bi si Angleži ne upali ustavljati ameriške pošte.

Žrtev poklica.

Dopisnik lista "The Chicago Daily News", Anton Czarnecki, ki se mudi že od izbruha sedanje evropske vojne na Poljskem, je poslal letos meseca marea svojnemu listu zanimivo poročilo o usmrčenju nekega zelo priljubljenega katoliškega duhovnika, ki je še pred eksekucijo zatrjeval svojo nedolžnost. Navedeni dopisnik piše o tem dogodku bolj podrobno sledeče:

„Odkar so zasedli Nemci v sedanji vojni tudi večji del ruske Poljske, se je ondi izvršilo že številno eksekucij; dosti izmed teh slučajeve se bo med ljudstvom sčasoma pozabilo, pozabilo se pa ne bo tako kmalu eksekucije Rev. Franciška Pruski-ja, katoliškega župnika v Lodzu, ki je bil nedavno v mestu Kutno obsojen na smrt vsled odloka vojaškega sodišča radi veleizdaje. Ta smrtna obsodba se je tudi izvršila s tem, da je bil Rev. Pruski ustreljen.

Jaz sem slučajno zvedel o tej smrti obsodbi šele 2 meseca kasneje, ko je bil župnik Pruski že ustreljen. Ljudje so mi pravili, kakemonstracije so se vršile pri pogrebu tega duhovnika v bližini mesteca Lodz, kjer je pokojnik deloval in živel. Več podrobnosti o življenju in usmrčenju tega župnika sem izvedel tudi kasneje, ko sem se mudil v Krakovem, Tarnovem, Lvovu, Lublinu in raznih drugih krajih Poljske.

Vsled posredovanja nekega bavorskega častnika nemške armade se je ukrenilo sedaj potrebne korake, da izve tudi širša javnost in ves svet o usodi poljskega župnika Pruski-ja; s tem se bo dalo saj nekaj zadoščeneja pokojni žrtvi nemškega militarizma in se bo morda tudi občutno kaznovalo one nemške častnike, ki so spravili blagega domačega župnika v prezgodni grob.

To poročilo je posneto iz župnikovega lastnega zapisknika, narejenega na zadnji strani njegovega brevirja na predvečer eksekucije. Ta brevir hranijo sedaj župnikovi tovariši in skušajo na podlagi župnikovih zapiskov pri vrhovnem nemškem sodišču izposlovati temeljito preiskavo tega slučaja, da se krivce občutno kaznuje, pok. župniku pa povrne zopet dobre ime. Ako še to ne bo pomagalo, nameravajo prijatelji pok. župnika Pruski-ja izdati te zapiske natančno fotografirane in tiskane med ves katoliški svet, da bode dobil en tak iztis vsak katoliški škof v svoje roke.

Govoril sem o tem slučaju že z več odvetniki in juristi; skoro vsakdo priznava, da je bil Rev. Pruski po nedolžnem ustreljen. Slučaj je bil sledeči:

Takoj prve tedne, ko je prusko vojaštvo zasedlo in okupiralo razne vasi in mesta na Poljskem, je Rev. Pruski s prižnice svaril žene in dekleta, svoje fare, da naj se

čuvajo pred pohotnostjo nemških vojakov. S tem se torej pokojni župnik ni nič pregrešil napram nemški vladi, ali nemški vojaški oblasti; hotel je svoje farane le opozoriti na moralo, ali da naj bi bilo ženstvo previdno pred nemškimi vojaki. S prižnice je Rev. Pruski celo zatrjeval, da se bo pritožil na najvišje mesto, kakor hitro bo zvedel, da je kak nemški vojak pohujšal in zapeljal kako žensko njegove fare.

Predno so pa udri nemški vojaki v njegovo faro, je Rev. Pruski rešil celo življenje nekemu nemškemu letalecu, da ga ni razjarjeno ljudstvo na mestu ubilo. Istočasno so bili še Rusi v mestecu Lodz; nekega dne se ustavi omenjeni nemški letalec s svojim pokvarjenem strojem prav blizu njegove cerkve. Kmetje so leteli nad tega sovražnega letalca z vilami in sekirami, hoteli ga ubiti na mestu. Župnik Pruski je pa množico še pravočasno pomiril in mu odkazal celo sobico v svojem župnišču. Ko je ta letalec malo okreval, ga je rusko vojaštvo odvedlo s sabo v vojno ujetništvo.

Ko se je začela krvava bitka v okolici Lodza, je pok. župnik vedno vestno opravljal svojo službo; tolažil je ranjence in zbeگانo ljudstvo kolikor je mogel; med tem so pa zasedli mesto Lodz že nemški vojaki; nihče izmed teh ni vedel več, da je domači župnik šele nedavno rešil življenje onemu nemškemu letalecu. Župnik Pruski je vedno hadaljeval s svojimi opomini in je svaril dekleta pred nemškimi vojaki. V njegovi fari je pa živel nek gostilničar, ki je prodajal pižako vojakom. Skušal je tudi spraviti nekaj lepših poljskih deklet, da bi opravljale pri njem službo natakariš. Seveda temu gostilničarju niso bili po volji opomini domačega župnika, vsled tega se je podal nekoč k njemu v farovž, zahtevajoč, da naj preneha s svojim neslanim pridigovanjem o pohujšanju deklet. Grozil mu je celo, da ga bo ovadil vojaškemu sodišču kot ogleduha, ali spijona, in da bo župnik občutno kaznovan. Končno je zahteval ta malopridni gostilničar od župnika še nekaj denarja. Seveda je župnik gostilničarja odurno izpodil iz farovža.

Kmalu zatem so nemški vojaki aretirali Rev. Pruski-ja. Vojaška sodnija je poklicala za pričó samo enega vaščana in onega gostilničarja, ko se je vršila glavna obravnava. Dosti domačih faranov je hotelo zagovarjati svojega priljubljenega dušnega pastirja in dokaziti njegovo nedolžnost; a vse to ni nič pomagalo. Župnik je bil vsled veleizdaje obsojen na smrt. Pri tej obravnavi se je župniku tudi predbačevalo, čemu je rešil onemu letalecu življenje češ, boljše bi bilo, da bi ga bili kmetje na mestu ubili; tako so pa Rusi odvedli dotičnika s sabo in poizvedeli od njega več vojaških tajnosti.

Predno se je izvršila izrečena smrtna obsodba nad tem župnikom, so počenjali kanibalski nemški vojaki s to žrtvo, kakor s kakim živinčetom, dasiravno je obsojenec vedno zatrjeval svojo nedolžnost.

Še celo zadnjo sv. popotnico, ali zakramento za umirajoče se mu je odreklo. Pri usmrčenju je stal le neki faran, dobri prijatelj nesrečnega župnika, ki mu je dal gačadno tolažbo na poti v nedolžno smrt. Vojaška oblast je tudi prepovedala mašo zadušnico za ustreljenim župnikom. Ko so to žrtev devali v grob na domačem pokopališču, se je zbrala številna množica ljudstva, hotela izkazati zadnjo čast svojemu blagopokojnemu dušnemu pastirju; nenkrat je udrl v to množico več nemških žendardjev, ki so z nasajeni mibajoneti prepodili pogrebne in žalujoče farane.”

KAKO POTUJE ANGLEŽKI KRALJ NA FRONTO.

Potovanje preko Kanala, je vsled nemških podmorskih čolnov vedno nevarno. Zato postopajo z veliko previdnostjo, kadar potuje angleški kralj na francosko fronto. Nekdo, ki se vedno udeležuje teh potovanj, poroča o njih:

Kadar kralj Juri izrazi željo, potovati na fronto, tedaj se določijo dan in pristanišče, iz katerega ima kralj odpluti. Iz te luke tudi odpelje na določeni dan parnik, ki bi bil po vsej zunanosti vreden sprejeti na krov kralja angleškega. Toda kralj je še v Londonu. Še-le nekaj dni pozneje se po-

da zgolj v spremstvu svojega komornika skoraj neopažen na malo postajo kakega drugače malo rabljenega pristanišča, kamor dosepe zvečer. Parni čoln ga hitro odpelje na morje, kjer čaka naj potniški parnik, ki takoj po kraljevem prihodu na krov dvigne sidra in odpluje. Na parniku najde kralj svoje spremstvo, sestavljeno povečini iz častnikov, ki ga imajo spremiti na fronto.

Med vožnjo so na parniku zastrte vse luči in vozi se skoro s polno paro. V kadiškem salonu sedi kralj s častniki pri kazareu vina ali čaja in govori se suče o vojnih dogodkih. Ker ves čas posluje na ladji brezžični brzojav, ki je v zvezi z oboroženimi postajami na Angleškem in Francoskem, dohajajo na kraljevo mizo neprestano nova poročila.

Družba prejme ponoči večerna poročila z vseh bojišč in najvažnejše dogodke na Angleškem in Francoskem. Na spanje se to noč ne mjsli. Še-le malo pred dnevnim svitom, ko se bližajo francoskim vodam, se poda kralj za kako uro k počitku.

V spodnjih ladijskih prostorih se redno vdeleži te voznje 100 do 150 vojakov. To so krepki, izkušeni ljudje, ki ob kaki nezgodi ne izgube glave ter dobro poznajo rešilne naprave. Razen navadnih čolnov se nahaja na ladji motorni čoln, ki je v minuti spuščen v vodo in pripravljen za obrat. Povsodi na parniku so rešilni pasovi. Kralj ima lasten pas, ki je sestavljen na poseben način in se nahaja vedno v njegovi bližini.

Proti morebitnemu napadu parnik ni zavarovan. Na krovu je samo orožje spremstva; častnikov in vojakov. Kapitan neprestano strni na dve luči, ki hitita pred parnikom v majhni razdalji. Dvanajst drugih oči pazljivo gleda v noč in sledi dvem črnim pikam, ki na obeh straneh spremljata parnik, a bi jih nepoučeni niti ne opazil.

Luči spredaj sta dva torpedna čolna, ki kažeta parniku pot, temni piki ob straneh parnika so majhne križarke, ki plujejo radi varnosti vedno v bližini parnika, in pol milje zadaj sledi še en torpedni čoln. Obdan s takim varnostnim obročem se približa parnik v doglednost francoske obale; tam ga spremljevalne ladje zapuste ter potem noč in dan stražijo in križarajo po kanalu, dokler se ne vrne kralj s fronte na parnik. Sedaj zopet vrše svojo stražno dolžnost na vožnji proti angleški obali, in sicer s podvojenopaznostjo, kajti sedaj ve za kraljevo potovanje cel svet. Iz pristanišča v Calais odplujejo malo pred polnočjo. Med povratno vožnjo straži v Kanalu manjše angleško brodovje.

Sklad "Glasila K. S. K. Jednote" ozir. K. S. K. J. za ranjence in sirote padlih žrtev v stari domovini.

IV. Izkaz.

Leo Jurjovec, lastnik "Royal" kinogledališča v Chicagu, daroval obljubljeno svoto od predstave "Vojne slike" vršeče se predzadno nedeljo znesek:.....\$5.00

III. izkaz v št. 25 "Glasila K. S. K. Jednote".....293.50

Skupaj.....\$298.50

Iskrena hvala darovalcu in njegovim naslednikom!

Uredništvo in upravnništvo "Glasila K. S. K. Jednote."

IVERI.

Izposojevanje je samo za eno stopinjo višje beračenja.

Revno ljudstvo uživa veselje življenja in udobnost enakopravnosti samo ponoči, — v sanjah.

Mož, ki dobro prej premisli predno govori, — sploh dosti ne govori.

Govori se, da je ljubezen včasilepa, redkokdaj je pa ista gluha in mutasta.

Nekateri možje so postali tudi zgodovinsko znani vsled njih hudobij in velikih napak.

Marsikomu je bilo že žal, da je naročil v gostilni tretji, ali četrti kozarček opojne pižake.

Smehljaji so boljša zdravila pri neprilikah, kakor pa kisli in otožni obrazi.

K. S. K.

Jednota

Ustanovljena v Jolietu, Ill. dne 2. aprila 1894. Inkorporirana v Jolietu, državi Illinois, dne 12. januarja, 1898.

GLAVNI URAD: JOLIET, ILL.

Telefon 1048

Od ustanovitve do 1. junija 1916 skupna izplačana podpora
\$1,162.041.77.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: Paul Schneller, 1951 W. 22nd Place, Chicago, Ill.
I. Podpredsednik: Joseph Sitar, 805 N. Chicago St., Joliet, Ill.
II. Podpredsednik: Anton Grdina, 6127 St. Clair Ave., Cleveland, O.
Glavni tajnik: Josip Zalar, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill.
Pomožni tajnik: Josip Rems, 2327 Putnam Ave., Brooklyn, N. Y.
Glavni blagajnik: John Grahek, 1012 Broadway, Joliet, Ill.
Duhovni vodja: Rev. Jak. Černe, 820 New Jersey Av., Sheboygan, Wis.
Pooblaščenec: Martin Muhič box 537, Forest City, Pa.
Vrhovni zdravnik: Dr. Martin Ivec, 900 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNIKI:

Josip Dunda, 704 Raynor Ave., Joliet, Ill.
Geo. Thomas, 904 East B. St., Pueblo, Colo.
John Povsha, 311—3. Ave., Hibbing, Minn.
Frank Petkoviček, 720 Market St., Waukegan, Ill.
Frank Francič, 318 Pierce St., Milwaukee, Wis.

POROTNI ODBOR:

Mihael Kraker, 614 E. 3. St., Anaconda, Mont.
Geo. Flajnik, 3329 Penn. Ave., Pittsburgh, Pa.
Anton Gregorich, 2112 W. 23. St., Chicago, Ill.

PRAVNI ODBOR:

Joseph Russ, 6712 Bonna Ave. N. E. Cleveland, Ohio.
Frank Svete, 38—10th St., North Chicago, Ill.
Frank Plemel, Rock Springs, Wyo.

UREDNIK "GLASILO K. S. K. JEDNOTE":

Ivan Zupan, 1951 W. 22nd Place, Chicago, Ill.
Telefon: Canal 2487.

Vsa pisma in denarne zadeve, tikajoče se Jednote naj se pošiljajo na glavnega tajnika: JOSIP ZALAR, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill. dopise društvene vesti, razna naznanila, oglase in naročnino pa na: "GLASILO K. S. K. JEDNOTE", 1951 W. 22nd Pl., Chicago, Ill.

Iz urada glavnega tajnika K. S. K. Jednote.

PRISTOPILO ČLANI.

K dr. sv. Štefana 1, Chicago, Ill., 21676 Dijak Josip 24, 500 — 21677 Sajovec Ivan 32, 1000, spr. 3. jun. 1916. Dr. št. 308 čl(ie).
K dr. sv. Jožefa 16, Virginia, Minn., 21678 Aiduković Jurij 42, 1000, spr. 11. jun. 1916. Dr. št. 163 čl(ie).
K dr. sv. Barbare 23, Bridgeport, Ohio, 21679 Berus Josip 21, 1000, spr. 11. jun. 1916. Dr. št. 39 čl(ie).
K dr. sv. Vida 25, Cleveland, Ohio, 21680 Baznik Karol 16, 500 — 21681 Sterniša Anton 24, 1000 — 21682 Kuntarič Josip 23, 500 — 21683 Drečnik Anton 28, 1000, spr. 3. jun. 1916. Dr. št. 514 čl(ie).
K dr. sv. Franciška Sal., 29, Joliet, Ill., 21684 Ambroch Ivan 17, 1000. — 21685 Jaklič Matija 24, 1000. — 21686 Turk Franc 25, 1000, spr. 4. jun. 1916. Dr. št. 331 čl(ie).
K dr. sv. Petra 330, Calumet, Mich., 21687 Sečen Lovrene 34, 1000, spr. 11. jun. 1916. Dr. št. 297 čl(ie).
K dr. sv. Jožefa 41, Pittsburgh, Pa., 21688 Lokar Franc 18, 1000, — 21689 Baluka Josip 44, 1000, spr. 11. jun. 1916. Dr. št. 91 čl(ie).
K dr. sv. Jožefa 43, Anaconda, Mont., 21690 Božič Anton 31, 1000, spr. 6. jun. 1916. Dr. št. 142 čl(ie).
K dr. Vit. sv. Florijana 44, So. Chicago, Ill., 21691 Runko Simeon 30, 1000 — 21692 Raušer Franc 32, 500, spr. 4. jun. 1916. Dr. št. 243 čl(ie).
K dr. sv. Alojzija 47, Chicago, Ill., 21693 Kramarič Ivan 23, 1000, spr. 11. junija 1916. Dr. št. 98 čl(ie).
K dr. Mar. Sed. Žalosti 50, Allegheny, Pa., 21694 Žunič Matija 18, 1000 — 21695 Runtič Franc 25, 1000 — 21696 Majetič Jurij 38, 1000, spr. 11. junija 1916. Dr. št. 278 čl(ie).
K dr. sv. Jožefa 57, Brooklyn, N. Y., 21697 Janežič Andrej 17, 500 — 21698 Höningman Ivan 34, 1000, spr. 3. jun. 1916. Dr. št. 139 čl(ie).
K dr. sv. Cir. in Metoda 59, Eveleth, Minn., 21699 Bevič Josip 233, 1000, spr. 11. junija 1916. Dr. št. 236 čl(ie).
K dr. sv. Petra in Pavla 62, Bradley, Ill., 21700 Marinčič Josip 22, 1000 — 21701 Miklič Alojzij 28, 1000. — 21702 Sušarič Anton 29, 1000 — 21703 Zaje Ivan 323, 500 — 21704 Raič Daniel 40, 500, spr. 4. junija 1916. Dr. št. 35 čl(ie).
K dr. sv. Jurija 64, Etna, Pa., 21705 Novak Mihael 16, 500, spr. 20. junija 1916. Dr. št. 94 čl(ie).
K dr. sv. Jan. Evang. 65, Milwaukee, Wis., 21706 Žagar Vid 23, 1000 — 21707 Kozek Ivan 26, 500 — 21708 Može Ivan 28, 500, spr. 4. junija 1916. Dr. št. 154 čl(ie).
K dr. Srea Jezusovega 70, St. Louis, Mo., 21709 Babič Ivan 29, 1000, spr. 18. junija 1916. Dr. št. 116 čl(ie).
K dr. Mar. Vnebovzete 77, Forest City, Pa., 21710 Ditchman Josip 16, 1000, spr. 11. junija 1916. Dr. št. 228 čl(ie).
K dr. Mar. Pomagaj 79, Waukegan, Ill., 21711 Civka Mihael 29, 1000, spr. 11. junija 1916. Dr. št. 126 čl(ie).
K dr. sv. Ant. Pad. 87, Joliet, Ill., 21712 Kambič Josip 26, 1000 — 21713 Bajuk Anton 31, 1000, spr. 11. junija 1916. Dr. št. 115 čl(ie).
K dr. sv. Cir. in Metoda 90, So. Omaha, Nebr., 21714 Lukač Josip 24, 500, spr. 18. junija 1916. Dr. št. 23 čl(ie).
K dr. sv. Petra in Pavla 91, Rankin, Pa., 21715 Kučko Grga 33, 1000, spr. 14. junija 1916. Dr. št. 122 čl(ie).
K dr. sv. Treh Kraljev 98, Roekdale, Ill., 21716 Birsa Ludvik 17, 1000 — 21717 Birsa Edward 19, 1000, spr. 4. junija 1916. Dr. št. 89 čl(ie).
K dr. sv. Cir. in Metoda 101, Lorain, Ohio, 21718 Giudo Mihael 233, 1000 — 21719 Slavec Anton 28, 250 21720 Uršič Mihael 42, 1000, spr. 4. junija 1916. Dr. št. 52 čl(ie).
K dr. sv. Jožefa 112, Ely, Minn., 21721 Tkalič Ivan 44, 1000, spr. 18. junija 1916. Dr. št. 104 čl(ie).
K dr. sv. Cirila in Metoda 144, Sheboygan, Wis., 21722 Kržišnik Ivan 44, 500, spr. 4. junija 1916. Dr. št. 120 čl(ie).
K dr. sv. Jožefa 146, Cleveland, Ohio, 21723 Prine Anton 42, 500, spr. 18. junija 1916. Dr. št. 72 čl(ie).
K dr. sv. Jožefa 148, Bridgeport, Conn., 21724 Čizmožija Ivan 22, 500 — 21725 Hajdinjak Ivan 25, 500, spr. 19. junija 1916. Dr. št. 72 čl(ie).
K dr. sv. Jeronima 1533, Canonsburg, Pa., 21726 Krok Ivan 37, 1000, spr. 7. junija 1916. Dr. št. 34 čl(ie).
K dr. "Mar. Majnika" 154, Peoria, Ill 21727 Vičič Rade 32 500, spr. 11. junija 1916. Dr. št. 21 čl(ie).
K dr. sv. Jožefa 7, Pueblo, Colo., 21728 Snedec Anton 16, 1000 — 21729 Rutar Franc 17, 1000 — 21730 Fear Martin 17, 1000 — 21731 Paehek Ivan 17, 1000 — 21732 Butkovič Ivan 26, 1000 — 21733 Bedenič Josip 37, 1000 — 21734 Petras Andrej 43, 1000 — 21735 Bessal Josip 44, 1000, spr. 18. junija 1916. Dr. št. 507 čl(ie).

K dr. sv. Roka 15, Allegheny, Pa., 21736 Šutej Ivan 19, 1000, spr. 18. junija 1916. Dr. št. 171 čl(ie).
K dr. sv. Mihaela 142, So. Deering, Ill., 21737 Peršič Mike 19, 1000 — 21738 Pešut Anton 20, 1000 — 21739 Matanič Tomaž 21, 1000 — 21740 Pavun Peter 22, 1000 — 21741 Vukavič Luka 24, 1000 — 21742 Vrkljan Dujo 25, 1000 — 21743 Pavičič Ivan 26, 1000 — 21744 Sertič Ivan 32, 1000 — 21745 Matijević Ivan 36, 1000, spr. 17. junija 1916. Dr. št. 58 čl(ie).

PRISTOPILE ČLANICE.

K dr. sv. Štefana 1, Chicago, Ill., 7745 Košir Julija 20, 1000 — 7746 Sajovec Marija 28, 500, spr. 3. junija 1916. Dr. št. 308 čl(ie).
K dr. sv. Jožefa 16, Virginia, Minn., 7747 Štepec Angela 27, 500, spr. 14. junija 1916. Dr. št. 163 čl(ie).
K dr. sv. Vida 25, Cleveland, Ohio, 7748 Loušin Angela 36, 500 — 7749 Hrvat Katarina 39, 500, spr. 3. junija 1916. Dr. št. 514 čl(ie).
K dr. Mar. Sed. Žalosti 50, Allegheny, Pa., 7750 Štajduhar Barbara 27, 1000, spr. 11. junija 1916. Dr. št. 278 čl(ie).
K dr. Vit. sv. Mihaela 61, Youngstown, Ohio, 7751 Pavlakovič Ana 27, 1000, spr. 11. junija 1916. Dr. št. 131 čl(ie).
K dr. Mar. Pomagaj 78, Chicago, Ill., 7752 Gaber Ivana 17, 7753 Gaber Ana 19, 500 — 7754 Lukežič Uršula 34, 5000 — 7755 Biton Marija 38, 500, spr. 15. junija 1916. Dr. št. 192 čl(ie).
K dr. Mar. Čist. Spoč. 80, So. Chicago, Ill., 7756 Rodman Ana 18, 1000 — 7757 Petrič Elizabeta 20, 1000, spr. 11. junija 1916. Dr. št. 153 članice.
K dr. sv. Ane 105, New York, N. Y., 7758 Kovač Terezija 30, 1000, spr. 11. junija 1916. Dr. št. 63 čl(ie).
K dr. sv. Genovefa 108, Joliet, Ill., 7759 Šetina Josipina 16, 1000, spr. 4. junija 1916. Dr. št. 119 članice.
K dr. sv. Srea Marije 111, Barberton, Ohio, 7760 Zgajnar Johana 36, 500, spr. 4. junija 1916. Dr. št. 36 članice.
K dr. sv. Ane 120, Forest City, Pa., 7761 Medved Marija 27, 1000, spr. 18. junija 1916. Dr. št. 91 članice.
K dr. sv. Ane 123, Bridgeport, Ohio, 7762 Fajfar Sofija 19, 1000, spr. 18. junija 1916. Dr. št. 64 članice.
K dr. sv. Barbare 128, Etna, Pa., 7763 Buršič Ana 26, 1000 — 7764 Beršič Ana 37, 500, spr. 10. junija 1916. Dr. št. 42 članice.
K dr. sv. Ane 139, La Salle, Ill., 7765 Urbanija Marija 47, 250, spr. 18. junija 1916. Dr. št. 28 članice.
K dr. sv. Jožefa 7, Pueblo, Colo., 7766 Bedenič Ana 26, 1000 — 7767 Bessal Franciška 334, 500, spr. 18. junija 1916. Dr. št. 507 članice.
K dr. sv. Jožefa 55, Crested Butte, Colo., 7768 Volk Marija 33, 1000, spr. 24. junija 1916. Dr. št. 95 čl(ie).
K dr. Mar. Sed. Žalosti 81, Pittsburgh, Pa., 7769 Jakovac Barbara 33, 500 — 7770 Kišič Helena 38, 1000, spr. 25. junija 1916. Dr. št. 143 članice.
K dr. Kraljica Majnika 157, Sheboygan, Wis., 7771 Bovhan Marija 28, 250, spr. 18. junija 1916. Dr. št. 34 članice.

SUSPENDOVANI ČLANI.

Od dr. sv. Jožefa 16, Virginia, Minn., 20978 Benčič Peter 32, 1000. — 20979 Bosanac Matija 33, 1000. 20. jun. 1916 Društvo šteje 160 čl(ie).
Od dr. sv. Jožefa 43, Anaconda, Mont., 7460 Šutej Peter 29, 1000. 27. maja 1916. Dr. št. 141 čl(ie).
Od dr. sv. Jožefa 57, Brooklyn, N. Y., 3173 Pleško Ivan 39, 1000, 22. jun. 1916. Dr. št. 137 čl(ie).
Od dr. Mar. Pomagaj 79, Waukegan, Ill., 9520, Mivšek Franc 18, 500. 18. jun. 1916. Dr. št. 125 čl(ie).
Od dr. sv. Alojzija 83, Fleming, Kans., 7807 Česen Josip 26, 500. 21. jun. 1916. Dr. št. 53 čl(ie).
Od dr. sv. Barbare 97, Mt. Olive, Ill., 17113 Čar Andrej 16, 1000. 20. jun. 1916. Dr. št. 48 čl(ie).
Od dr. sv. Jožefa 103, Milwaukee, Wis., 19748, Rupnik Ivan 18, 1000. — 17342, Kobe Franc 19. 1000. 21. jun. 1916. Dr. št. 97 čl(ie).
Od dr. sv. Jožefa 110, Barberton, Ohio, 19761, Verhovec Jakob 18, 500. 23. jun. 1916. Dr. št. 52 čl(ie).
Od dr. "Mar. Majnika" 154, Peoria, Ill., 20474, Vukič Samuel 29, 500 11. jun. 1916. Dr. št. 20 čl(ie).
Od dr. sv. Družine 136, Willard, Wis., 16216 Zupane Franc 36, 500. 25. jun. 1916. Dr. št. 45 čl(ie).
Od dr. sv. Štefana 1, Chicago, Ill., 13915 Koščak Martin 19, 1000. — 2853 Steblaj Alojzij 22, 500. — 18793 Ivanšek Ivan 23, 1000. — 21049 Ferenčak Josip 33, 250. — 21046 Skegjet Ivan 31, 1000. — 21050 Laurin Alojzij 34, 1000. 22. jun. 1916. Dr. št. 307 čl(ie).
Od dr. sv. Jožefa 21, Federal, Pa., 1302 Vabol Simon 31, 1000. 21. jun. 1916. Dr. št. 83 čl(ie).
Od dr. sv. Roka 15, Allegheny, Pa., 16065 Arh Josip 19, 1000. 22. jun. 1916. Dr. št. 169 čl(ie).
Od dr. Vit. sv. Florijana 44, So. Chicago, Ill., 19975 Kregulj Matija 21, 1000. 23. jun. 1916. Dr. št. 241 čl(ie).
Od dr. "Mar. Sed. Žal." 50, Allegheny, Pa., 18738 Juratovič Nikolaj 20, 1000. 23. jun. 1916. Dr. št. 274 čl(ie).
Od dr. sv. Alojzija 95, Broughton, Pa., 19639 Ferenc Teodor 22, 1000. — 21296 Seberski Mihael 23, 1000. — 20167 Stašek Jakob 30, 1000. — 18352 Jelenič Matija 31, 1000. — 16530 Pancevz Jakob 32, 1000. 16651 Petrovski Pavel 32, 1000. — 18554 Vosečko Peter 37, 1000. — 18761 Česnat Stanislav 41, 1000. 21. jun. 1916. Dr. št. 89 čl(ie).
Od dr. sv. Roka 113, Denver, Colo., 20934 Pirih Andrej 29. 1000. 22. jun. 1916. Dr. št. 68 čl(ie).
Od dr. sv. Jeronima 153, Canonsburg, Pa., 20648 Gramer Franc 38, 250. 26. jun. 1916. Dr. št. 33 čl(ie).
Od dr. Vit. sv. Mihaela 61, Youngstown, Ohio, 18598 Maljevac Jurij 19, 1000. — 21592 Heski Josip 29, 1000. 25. jun. 1916. Dr. št. 131 čl(ie).
Od dr. sv. Jožefa 7, Pueblo, Colo., 16183 Hočevar Alfonz 19, 1000. 23. jun. 1916. Dr. št. 507 čl(ie).
Od dr. sv. Franciška Sal. 29 Joliet, Ill., 21267 Batista Josip 31, 1000. — 21266 Batista Ivan 28, 1000. 26. jun. 1916. Dr. št. 328 čl(ie).
Od dr. sv. Lovreca 63, Cleveland, Ohio, 4835 Sirk Martin 26, 500. 26. jun. 1916. Dr. št. 209 čl(ie).
Od dr. sv. Jožefa 122, Rock Springs, Wyo., 19647 Jamnik Franc 28, 500. 25. jun. 1916. Dr. št. 27 čl(ie).

SUSPENDOVANE ČLANICE.

Od dr. sv. Alojzija 83, Fleming, Kans., 6269 Zalar Angela 23, 1000. 21. jun. 1916. Dr. št. 53 čl(ie).
Od dr. "Mar. Mil. Polne" 114, Steelton, Pa., 3152 Tkauc Ana 26. 1000. 19. jun. 1916. Dr. št. 24 članice.
Od dr. Mar. Pomagaj 121, Little Falls, N. Y., 4239 Marovt Franca 18, 1000. 20. jun. 1916. Dr. št. 59 članice.
Od dr. sv. Ane 134, Ind'polis, Ind., 5328 Mesec Rozalija 29, 500. 20. jun. 1916. Dr. št. 34 članice.
Od dr. sv. Jožefa 21, Federal, Pa., 1864 Vabol Neža 26, 500. 21. jun. 1916. Dr. št. 83 čl(ie).
Od dr. "Mar. Čist. Spoč." 80, So. Chicago, Ill., 3480 Krompetič Marija 23, 1000. 24. jun. 1916. Dr. št. 151 članice.
Od dr. sv. Alojzija 95, Broughton, Pa., 6104 Stašek Veronika 30, 500. — 5668 Vosečko Marija 27, 500. — 5535 Česnat Ana, 39, 500. 21. jun. 1916. Dr. št. 89 čl(ie).
Od dr. "Mar. Čist. Spoč." 104, Pueblo, Colo., 5608 Fabijančič Karolina 17, 1000. 22. jun. 1916. Dr. št. 60 članice.

Od dr. sv. Ane 123, Bridgeport, Ohio, 4671 Gorše Helena 43, 1000. 23. jun. 1916. Dr. št. 63 članice.
Od dr. Vit. sv. Jurija 3, Joliet, Ill., 1061 Nemanič Marija 24, 500, 29. junija 1916. Dr. št. 165 čl(ie).

SUSPENDOVANI ČLANI ZOPET SPREJETI.

K dr. sv. Jožefa 53, Waukegan, Ill., 2244 Plestenjak Alojzij 24, 1000. 15. jun. 1916. Dr. št. 151 čl(ie).
K dr. sv. Franciška 66, Cleveland, Ohio, 20139 Jenškovič Franc 30, 1000. 4. jun. 1916. Dr. št. 16 čl(ie).
K dr. Vit. sv. Florijana 44, So. Chicago, Ill., 4975 Hren Anton 29, 1000. — 17567 Čantek Alojzij 25, 500. 21. jun. 1916. Dr. št. 99 čl(ie).
K dr. "Mar. Vnebovzete" 77, Forest City, Pa., 12842 Zourzut Josip 42, 1000. — 15880 Novak Frank 44, 1000. 20. jun. 1916. Dr. št. 227 čl(ie).
K dr. sv. Alojzija 95, Broughton, Pa., 9847 Abram Josip 27, 1000. — 16127 Rebernik Mihael 30, 500. 21. jun. 1916. Dr. št. 89 čl(ie).

SUSPENDOVANE ČLANICE ZOPET SPREJETE.

K dr. sv. Alojzija 95, Broughton, Pa., 2886 Rebernik Pavlina 24, 500. 21. jun. 1916. Dr. št. 89 čl(ie).
K dr. sv. Ane 120, Forest City, Pa., 4730 Novak Marija 44, 1000. 24. jun. 1916. Dr. št. 88 članice.

PRESTOPILI ČLANI.

Od dr. sv. Jožefa 16, Virginia, Minn., k dr. sv. Cir. in Metoda 135, Gilbert, Minn., 3952 Pakj Josip 19, 1000. 27. maja 1916 I. dr. št. 159 čl(ie). II. dr. št. 80 čl(ie).
Od dr. Vit. sv. Florijana 44, So. Chicago, Ill., k dr. sv. Jožefa 2, Joliet, Ill., 19572 Valetič Ivan 19, 1000. 4. jun. 1916. I. dr. št. 242 čl(ie). II. dr. št. 418 čl(ie).
Od dr. sv. Jožefa 56, Leadville, Colo., k dr. sv. Franciška Sal. 29, Joliet, Ill., 9454 Ožman, Ivan 25, 1000. 4. jun. 1916. I. dr. št. 191 čl(ie). II. dr. št. 330 čl(ie).
Od dr. sv. Franciška 66, Cleveland, Ohio, k dr. sv. Vida 25, Cleveland, Ohio, 20139 Jenškovič Franc 30, 1000. 14. jun. 1916. I. dr. št. 15 čl(ie). II. dr. št. 504 čl(ie).
Od dr. Fred. Baraga 93, Chisholm, Minn., k dr. sv. Vida 25, Cleveland, Ohio, 19119 Lunder Ivan 16, 1000. — 17286 Lunder Ivan 38, 1000. 14. jun. 1916. I. dr. št. 135 čl(ie). II. dr. št. 507 čl(ie).
Od dr. sv. Roka 113, Denver, Colo., k dr. sv. Vida 25, Cleveland, Ohio, 20574 Virant Ivan 31, 1000. 14. jun. 1916. I. dr. št. 69 čl(ie). II. dr. št. 508 čl(ie).
Od dr. sv. Ant. Pad. 72, Ely, Minn., k dr. sv. Jožefa 16, Virginia, Minn., 8298 Belaj Peter 19, 1000. 20. jun. 1916. I. dr. št. 96 čl(ie). II. dr. št. 160 čl(ie).
Od dr. sv. Jožefa 7, Pueblo, Colo., k dr. sv. Jožefa 16, Virginia, Minn., 9557 Matko Ivan 21, 1000. 20. jun. 1916. I. dr. št. 498 čl(ie). II. dr. št. 161 čl(ie).
Od dr. sv. Petra in Pavla 91, Rankin Pa., k dr. sv. Roka 15, Allegheny, Pa., 15290 Hlebec Ivan 31, 1000. 18. jan. 1916. I. dr. št. 121 čl(ie). II. dr. št. 170 čl(ie).
Od dr. sv. Cirila in Metoda 45, E. Helena Mont., k dr. sv. Jožefa 56, Leadville, Colo., 20373 Pasarič Josip 24, 1000. jun. 1916. I. dr. št. 63 čl(ie). II. dr. št. 192 čl(ie).
Od dr. sv. Družine 5, La Salle, Ill., k dr. sv. Cir. in Metoda 59, Eveleth, Minn., 11751 Kastigar Alojzij 44, 1000, 22. junija 1916. I. dr. št. 139 čl(ie), II. dr. št. 237 čl(ie).

PRESTOPILE ČLANICE.

Od dr. sv. Jožefa 56, Leadville, Colo., k dr. sv. Franciška Sal. 29, Joliet, Ill., 5115 Ožman 26, 1000. 4. jun. 1916. I. dr. št. 191 čl(ie). II. dr. št. 330 čl(ie).
Od dr. Fred. Baraga 93, Chisholm, Minn., k dr. sv. Vida 25, Cleveland, Ohio, 5566 Lunder Neža 38, 1000. 14. jun. 1916. I. dr. št. 135 čl(ie). II. dr. št. 507 čl(ie).
Od dr. sv. Cir. in Metoda 144, Sheboygan, Wis., k dr. "Kraljica Majnika" 157, Sheboygan, Wis., 5892 Mohar Ivana 19, 1000. 18. jun. 1916. I. dr. št. 119 čl(ie). II. dr. št. 33 članice.
Od dr. sv. Jožefa 12, Forest City, Pa., k dr. sv. Ane 120, Forest City, Pa., 4085 Skerbec Marija 19, 500. — 3293 Beber Antonija 27, 1000. 18. jun. 1916. I. dr. št. 354 čl(ie). II. dr. št. 90 čl(ie).

ODSTOPILO ČLANI.

Od dr. sv. Barbare 74, Springfield, Ill., 11000 Gazdnikar Jakob 28, 500. 18. jun. 1916. Dr. št. 60 čl(ie).
Od dr. sv. Družine 109, Aliquippa, Pa., 19743 Petrie Ivan 17, 500. 15. jun. 1916. Dr. št. 46 čl(ie).

Od dr. sv. Cirila in Metoda 144, Sheboygan, Wis., 20783 Miklavčič Ivan 24, 500. 19. jun. 1916. Dr. št. 120 čl(ie).
Od dr. sv. Jožefa 148, Bridgeport, Conn., 20958 Koren Štefan 26, 500. 19. jun. 1916. Dr. št. 70 čl(ie).
Od dr. sv. Štefana 1, Chicago, Ill., 17507 Stekar Mihael 26, 500. — 21044 Vučko Josip 30, 500. 22. jun. 1916. Dr. št. 305 čl(ie).

ODSTOPILE ČLANICE.

Od dr. Mar. Pomagaj 121, Little Falls, N. Y., 5341 Johana Lozar 19, 500. 20. jun. 1916. Dr. št. 59 članice.
Od dr. sv. Ane 105, New York N. Y., 7358 Rode Johana 26, 500. 20. jun. 1916. Dr. št. 62 članice.

ČLANICA ZNIŽALA ZAVAROVALNINO \$1000 NA \$500.

* Pri dr. Kraljica Majnika 157, Sheboygan, Wis., 5892 Mohar Ivana 19, zniž. 18. junija 1916. Dr. št. 34 članice.

JOSIP ZALAR, gl. tajnik.

Sramotilni kamen.

V Kansas City, Kans., bodo uvedli novo kazen za one može, ki svoje žene pretepaajo. Sodnik Brady je dobil od mestne komisije dovoljenje da sme vsacega takega obtoženca postaviti uklenjenega pred sramotilen kamen na kakem javnem prostoru. Dotičnika bo de čval kak policist in po preteku 1 ure zopet spustil na svobodo.

Za povečanje zračne flotile.

Vojni department v Washingtonu se je obrnil na kongresno zbornico s prošnjo, da naj se v najkrajšem času sestavi 12 zračnih švadronov. Vsak izmed teh od delkov naj bi imel po 36 letalnih strojev, tako da bi štela ameriška zračna flotila 432 letal. Stroški za to so preračunani na \$9,000,000.

Zdravniška pomoč v slučaju vojne

V slučaju vojne postavijo lahko Zedinjene države 147,000 zdravnikov v službovanje; tako se je izrazil te dni generalni armadni zdravnik Dr. W. C. Gorgas. Iz tega je sklepali, da bi bilo v takem slučaju za vojaško zdravniško pomoč pri nas bolj preskrblje-

no kakor sploh v kaki drugi evropski državi.

Boj za Sredozemsko morje.

Geografi razločujuje tri velika sredozemska morja — azijsko avstralsko, karibiško in evropsko — ki so bila zibelka in sedež prastare človeške kulture, a hkrati tudi torišče svetovno-zgodovinskih dogodkov. Ob prvem je pognala indijsko-kitajska kultura, drugo se je ponašalo z izdelki in umotvori mogočnih ameriških Nahnov in Inka, evropsko sredozemsko morje pa je združevalo vzhod z zahodom in tako posredovalo izmenjavo orientalskih in okcidentalnih pridobitev. Kljub raznim skupinam momentom, ki jih imajo natanjnejša za postanek in razvoj kulturnega kroga, je ohranilo samo evropsko sredozemsko morje vekovečen in nezvenljiv pomen do današnjega dne. Tudi kultura azijsko-ameriškega morja se je precej visoko povzpela, toda pri neki gotovi stopinji se je ves nadaljnji razvoj ustavil; višek je bil prekoračen, kultura je nastopila rakovo pot. Ondotni narodi so ostali pri tem, kar so ustvarila stoletja, ker niso v sebi čutili sile, ki rodi napredek. — Popolnoma drugače pot je hodila kultura ob obali evropskega notranjega morja. Ugodnost naravne lege med tremi deli starega sveta je povzročila neprestano izmenjavo gospodarstva v političnem in kulturnem oziru. Kakor hitro so jele oslabevati stare sile, so se že pojavile nove. Ko so gospodovali eni narodi, so nastopili njih dedščini drugi mladostno sveži, ki so znali obrniti se pridobljeno znanje svojih prednikov v svoj prid. Od tod neprestan boj med orientom in okcidentom, o katerem je že Herodot trdil, da tvori glavno vsebino občne povestnice. Kot nekaki vogelni kamni tega neprestanega boja in zopetnega sprizanja se navadno zaznamujejo trojanska vojska, Salamis, pohod Aleksandra Velikega in Hanibala, 500letni boji med Parti in Rimljanji, zmagoslavno prodiranje krščanstva, naval Arabcev in Mongolov, zlata doba Osmanov in vstajenje Japonske. — Tudi dogodki naših dni dajejo temu starodavnemu konfliktu različnih naziranj poseben kolorit. Reorganizatorični poizkusi turškega cesarstva in samopomoč balkanskih narodov obetajo nov fazo v zgodovini sredozemskega problema. — Preteklost je mati sedanjosti. Če hočemo prav presojati najnovejšo zgodbo ob sredozemskem morju, moramo seči nekoliko desetletij nazaj. — Sedanjí položaj sredozemskih nasprotstev je povzročilo več važnih momentov, ki so v tesni medsebojni zvezi drug drugemu podajali roko. Ko se je združila sto in sto let razcepljena Italija, so se pojavile na zgodovinskem obzorju tudi dolgo zane-marjene severno-afrikanke pokrajine, na Balkanu pa so se zavlele svoje moči male, v prvi polovici 19. stoletja nastale države. V tem vrtnicu splošnega prerobenja je igralo kaj važno vlogo zlasti odprtje Sueškega prekopa (1869). Že na krimske vojske (1853—1856), je prerokoval Francoz Ferdinand Lesseps, da bo Sueški kanal celo Bosporski nadkrilil. In ni se motil. Sredozemsko morje, ki je bilo doslej le na zahodu odprto, je kakor čez noč zadobilo starodavni pomen in sloves. Na kontinentu in na morju so se odprle nove prometne ceste in obnovile pota, po katerih je že nekdanji hodil feničanski in grški, arabski in laški trgovec. Južna evropska pristanišča so se vzdramila kakor iz dolgega sna. Barcelona in Marseille, Genova, Trst, Malaga, Valencia, Neapel in Reka so stopila v vrsto bogatih kupčijskih metropol. V Konstantinoplu, Smirni in Saloniku se je jel stekati moderni vzhodno-evropski promet. Na afriških tleh je zadobila Aleksandrija ono vlogo, ki jo je imela v helensko-rimski dobi. Celu odreveneli Orient se je vzbudil iz spanja in se začel zanimati za novo ero trgovskega in gospodarskega življenja, ki je vzkliko liki jutranja zarja po oblačnih dneh na Sredozemskem morju. — Nove izpremembe ob Sredozemskem morju so izkoristili najprvo Angleži, ki so veljali že od začetka 19. stoletja za gospodarje morja. Razen Gibraltarija jim je potrdil že dunajski kongres (1815) tudi posest otoka Malte, ki tvori še danes nekak priroden prag med zahodnim in vzhodnim Sredozemskim morjem. Seveda se niso samo s to

posestjo zadovoljili. Njih trgovsko oko je zrlo še dalje proti vzhodu. In res je padal kos za kosom v njih roke. Že istega leta, ko sta se v Bosni in Hercegovini borila za zmago križ in polumese, so posedli Angleži otok Ciper, ki so ga že stari nazivali "ključ Prednje Azije in Egipta." Še veliko večjega pomena za ves nadaljnji razvoj sredozemskih interesov je bila pridobitev protektorata nad Egiptom (1882) in važnih postojank ob Sueškem kanalu. Kljub raznim mednarodnim pogodbam more Angleška v slučaju vojske zapreti Sues in tako ustaviti vso trgovino. — Popolnoma naravno je bilo, da so stopile korak dalje tudi mlade države ob Sredozemskem morju, njim na čelu Italija. Ni bil slučaj, da je nekdanji sveta Romā nazivala mare mediterraneum kratkotalno mare Romantun. Od leve in desne obdana od morja, se je moral Rim ozirati proti vzhodu in zahodu. Že naravna lega ga je k temu silila; saj leži sedmerohribsko mesto nekako v sredi med Gibraltarijem, Byzancem in Aleksandrijo. — Ob sponimu na staro slavno praktičnih Rimljanov je nastopilo tudi pomlajeno Italijanstvo pot, ki je služila narodom v vseh stoletjih kot naraven most med Sicilijo in Afriko. Precej po letu 1870, so se jeli Lahi izseljevati v Tunizijo in Tripolitanijo. Mnogim naselbinam so v kratkem vtisnili laški značaj. Zato sta država in narod zahlepala po afriških pokrajinah že v trenutku, ko jim je priskočil na pomoč nemški kancelar Bismark. Prigovarjal jim je, naj zasedejo obe severno-afriški pokrajini, in jim celo obljubil moralno pomoč Nemčije. Italija ni precej ubogala, gledala pa je polna presenečenja Francijo, ki jo je prehitela in že leta 1881 zasedila francosko zlasto na mavretanska tla. Zato je Italija kmalu nato pristopila k nemško-avstrijski dvoezvezi. In tako so rodili trozvezi nekontinentalni, pač pa sredozemski interesi. Ta novi korak Italije je bil Francozom kaj malo všeč. Zato je skušala francoska diplomacija Italijo trozvezi kolikor mogoče odtujiti in jo prikleniti nase. V sporazumu z Angleško so Francozje obljubili Lahom Tripolitanijo in jih opozorili na Vzhod, zlasti na Balkan. Kot nekatere simptome teh zahrbtnih pogajanj, katerih vsebina še do danes ni povsem jasna, so označevali politiki poroko Viktor Emanuela III. s črnogorsko Jeleno in neprestane želje modernega Italijanstva po posesti Adrije in vsega obrežja. Celu na vseučiliških stolicah se že javno slišijo izjave: Italija hoče priboriti svoji državi tiste meje, ki jih je imel mogočni rimski kolos v zlati dobi cesarja Avgusta. — Ali se bo izpolnilo to srčno hrepenenje? Politični proroki različno ugibljejo. Res da sta v zadnjih letih Francoska in Laška na afriških tleh zelo napredovali, a poznatelj afriških razmer se praprašujejo: bodo li imele te trenutne pridobitve tudi trajno vrednost? Ali se bodo ondotni domačini trajno prilagodili tujemu gospodarstvu? Berberi in Arabci v času turških bojev; družji jih samo ena vez; tiho tleče sovraštvo, ki čaka na prvo ugodno priliko, da se otrse tujega jarma. Vseučiliški profesor P. Herre je zapisal že pred leti — že ob izbruhu turško-laške vojske tele pomembne besede: "Zdi se, kakor da bi se Islam oboževal k skupnemu odporu proti krščansko-indogermanskemu navalu, ki se je po stoletjih zopet prikazal na zgodovinskem horizontu. Nekatera znamenja kažejo celo, da se bliža Evropi dogovorjeno mohamedansko gibanje, ki zna še enkrat odločilno vplivati na razvoj občne povestnice." — Žal da se je to danes res tudi zgodilo, ali uresničilo.

Zvonovi domači.

Le doni zvon iz temnih lin in vzbujaj mi na dom spomin! Kje so zlati časi, ko me je učila mati tako krasno pesem! Kje so srečni časi, kje je ljuba mati! Zginili, minuli so časi nedolžnega veselja v vesoljnem morju večnosti, mati spi večno spanje v tihem grobu. Prišli so drugi časi, časi resnega življenja, dnevi trpljenja, težav. Usoda me je iztrgala iz brezskrbnega življenja, pahnila me v nevarne vrtnice sveta. Tavam kot tujec po tujem

svetu. Marsikdaj si v tolažbo zapojem pesmico, ki sem jo podedel od matere. Le doni zvon iz temnih lin! . . . Kdor zna to pesem, vé, kako krasna je nje vsebina, v sree segajoča nje melodija. Čast možu, ki jo je zložil. Živel bo večno v spominu čistega ljudstva, ki je večno. Takih mož potrebuje naš narod, ki ga bodo bodrili do ljubezni do rodne grude, do bratov.

Spominjaj me, zvon v tujini, nadom, kamor hrepeni moja duša, kamor si žele srea milijonov. Kje si večna poezija, ki si mi poživljala dušo pod domačim nebom? Poezija, brez tebe ni idealov, brez idealov ni življenja. Poezija, ti daješ življenju vsebino, ti narediš življenje vredno življenja. Šel sem med svet, ostavil blaženo zemljo, na kateri kraljuješ ti, kraljica večne lepote. Kako hvaležen sem zvonovom, ki me spominjajo na dom, kraljestvo poezije.

Jutro . . . Lahka jutranja zarja oznanjuje prihod zlatega solnca. Iz temnih lin se oglasi zvon. Poje jutranjo pesem v čast Vsemogočnega. Njega srebrni glas se razlega po domači dolini, domačih gorah. Solnce prihaja, narava, vstani! In sleherna stvarica vstane ter se poda na svoje vsakdanje delo. Uho sliši, oko vidi poezijo, katere krasota je nepopisna.

Večer . . . Solnce zahaja za domače gore, zadnje žarke pošilja zemljanom v slovo. Po dolini lega večerni mrak, krilati označevalci noči. Iz zvonika zapoje večerni zvon krasno melodijo. Ave Maria, Ave Maria! Narava lega k počitku, vesoljno stvarstvo uspaiva mila, tiha melodija večernega zvona. Poezija . . .

Sveta so čustva, ki napolnjujejo čisto dušo mili glasovi zvonov, ko oznanjajo Gospodov dan. Duša se veseli, narava se raduje, smehlja se ti od veselja sleherno naravno bitje. Resna, otožna je melodija zvonov, ko spremljajo trpina na njega zadnji poti. Življenje je boj in brez boja ni življenja. Kaj je namen življenja, po vjete nam zvonovi! "Delo, delo, delo." To je njih odgovor. Delo je naša zemeljska naloga. Delo je boj poezije duha s prozo vsakdanjega življenja. Posvetiti se delu, se ne omadeževati, z rokami delati od jutra do večera v potu svojega obraza, a dušo in misli obračati proti nebu, to je naša sveta naloga.

Domači zvonovi prav mило pojo! Kdaj vas bom zopet slišal peti, kdaj se zopet radoval ob vaših milih glasovih. Kje je moj ljubi dom, tam za devetimi gorami, v deveti dolini! Tako daleč, daleč, da ne slišim vas, zvonovi domači. In ker vas ne slišim, sem žalosten, ker me ne tolažite, sem otožen.

Žalostno je postalo življenje, svet se je spremenil v dolino žalosti. Solnce ne sije več jasno, ptičice ne pojo več veselo, rožice ne cveto več tako ljubo kot v

zlati dobi miru. Utihnile so krasne pesmi med našim ljudstvom, umolknilo mило doneče strune peveev. Vse žaluje, tuguje. Človeštvo je zadela nesreča, kakršne zgodovina ne pominj. Blodimo po zemlji kot slepci brez upanja, da še kdaj vidimo svetlo luč zlatega solnca. Luč miru in sprave, o luč ljubezni, si zašla za večno za črne gore spora in sovraštva! Pridi zopet, vrni se, svetla luč zvezde vodnice, prepodi z zemeljskega površja temo žalosti! Zasveti zopet, da spregledajo ljudstva, da se yrnejo narodi k edinosti, večni ljubezni! S teboj se bodo vrnili dnevi veselja, radosti, na zemlji bo zavladal mir med narodi, sloga in sprava med ljudstvi, ljubezni med ljudmi. Razvile bodo rožice svojo prejšnjo krasoto, ptičice bodo zopet pele svoje prejšnje ljubke melodije. Med ljudstvom bodo vstali pevci, ki bodo opevali tvojo blagodejno moč, moč vsemogočnosti.

O solnce, po tebi koprni, hrepeni duša vesoljnega ljudstva, duša, ki mora brez tebe usahnuti. Pridi, pridi! Ko boš ti izšlo izza gora pogube, žalosti, tuge, tedaj bodo zapeli zvonovi domači melodijo, kakršne vesoljstvo še ni slišalo. Rosno bo oko od veselja, duša polna radostnih, blaženih čustev. Ljudstva se bodo vzdramila, oživela pod tvojo blagodejno močjo. Zvonovi te bodo slavili, zvonili bodo melodijo vstajenja. Hvalo bodo peli onemu, ki te bo poslal, da kažeš narodom pota, ki so jih zgrešili, pota, ki vedejo do napredka, do poezije, do življenja. A solnce, ti ne boš vzbudilo k življenju samo ljudske duše, pod blagodejnimi vplivom tvoje nebeske moči bo vstalo celo vesoljstvo, sleherna stvarica bo obhajala veselo alelujo.

Ko boste vi, zvonovi domači, zadeneli oznanjujoč vzhod solnca solncev, tedaj se bodo vračale na blažena domača tla miljonske trume hrabrih sinov svete domovine. Domovina, zate bo nastopila zlata doba, ko bo vzbujal brat brata, človek človeka.

V. Lošči.

PRVA SLOVENSKO-HRVATSKA MLEKARNA

F. GRILL'S DAIRY
1818 W. 22nd St., Chicago, Ill.

Pozor gospodinje! Ako rabite pri gospodinjstvu sveže mleko, dobro slado, ali kisel smetano, (Cream) ali okusano, doma narejeno maslo, (Butter) oglašite v moji mlekarni.

Jaz prodajem mleko, ki je pastilizirano; dobivam ga naravno od farmerjev. Mleko je preje natančno preiskušeno in pregledano od mestnega zdravstvenega urada (Health Department) predno gre iz mlekarne; torej garantiram ali jamčim, da je naravno. Mleko take vrste je posebno priporočati otrokom rejencem.

Mleko razvažam po hišah točno vsak dan o pravem času.

Za obišna naročila se toplo priporočam:

FRANK GRILL.
slovensko-hrvatski mleka

Pozor gg. tajniki krajevnih društev!

Kadar potrebujete nova društvena pravila, lično izdelana pisma, koverte, vabila in vstopnice za veselice, ali kake druge tiskovine, obrnite se na največje slovensko unjasko tiskarno v Ameriki, na

NARODNO TISKARNO, 2146-50 Blue Island Ave., Chicago, Ill.

Ta Vam bodo izgotovila vse tiskovine v popolno zadovoljnost glede cene, točnosti in okusnega dela. Osobito Vam priporočamo zelo pripravne Vplačilne knjižice za člane in članice, izdelane v malem žepnem formatu in trdo vezane. Dalje imamo v zalogi zelo prikladne Nakaznice za blagajniko za izplačevanje bolniške podpore in drugih izdatkov, ter Pošilnice. Tiskane imamo tudi Bolniške liste, večje in manjše in posebne pole za vodstvo članov, da se ima na podlagi teh pol lahko vedno natančen pregled števil članov po skladih, ali razredih.

Na zahtevo pošljemo vsakemu društvu vzorec gorinavedenih tiskovin na ogled brezplačno!

OPOMBA: V naši tiskarni se tiska "Glasilo K. S. K. Jednote".

POSKUSITE

zaboj najboljše pive

"OLD LAGER"

katero izdeluje

Citizens Brewing Co.,
v Joliet, Ill.
North Collins Street.
Both Phones 272.

Denar naložen pri nas je varno shranjen.

Priporočamo se Slovence, da ulagajo denar pri nas bodisi na čekovni ali obrestni račun in jim zagotovimo vselej kulantno potrežbo.

Plačujemo po 3% obresti na denar uložen na obrestni račun.

Mi podpiramo Slovence in se torej tudi priporočamo njihovi naklonjenosti. Pri nas lahko nalagate denar če živate v Jolietu ali pa v katerem drugem kraju Združ. držav. Dva člana K. S. K. Jednote sta naša dolgoletna uslužbenca: g. Jos. Dunda, predsednik nadzornega odbora K. S. K. J. in g. Jos. F. Skrinar.

Naša banka je pod nadzorstvom vlade Združenih držav.

Pošiljamo denar v staro domovino zanesljivo in po najnižjem kurzu. Oddajamo v najem varnostne škrinje po \$3.00 na leto za shranjenje vrednostnih papirjev in listin, kjer so vedno varne pred ognjem in tatvino. Izdajamo menjice na vse kraje.

Poslojpe, v katerem so naši uradi je lastnina te banke. Naša banka je depozitni urad za mesto Joliet, za okraj Will, za državo Illinois in za vlado Združenih držav.

The Joliet National Bank

JOLIET, ILLINOIS
Kapital \$150,000. Rezervni sklad \$300,000.

Zapomnite si

rojaki, da Amerikance ne more biti Kranjec, če se prav demokrat na glavo postavi; to je gola resnica. Vsak vesten in soliden trgovec se drži tudi resnice s tem, da ponuja in prodaja svojim odjemalcem to, kar v resnici importira. Tega gesla se drži širok Amerike znana in edina samostojna slovenska importna tvrdka A. Horwat, ker piše na svoje steklenice "Kranjski importiran brinjevec, Slivovec ali Tropinovec, katerega v resnici importira. Sedaj se te pijače ne more dobiti iz starega kraja, jaz je imam pa še obilo na rokah od preje. Vlada Zedinjenih držav vsakega strogo kasnuje, ki bi skušal prodajati navadno blago za importirano.

In vendar je najti pri nas mnogo takih ljudi, ki ponujajo občinstvu razne likerje, ter pišejo na steklenice: Kranjski Brinjevec, samo da mečejo odjemalcem pesek v oči in da naše ljudi slepijo s takimi besedami. Jaz prodajam tudi tak brinjevec, ki ni importiran po \$6.50 zaboj, na galone pa po \$1.75 Double Stamp 100% katere vrste ga hočete.

ANTON HORWAT, importer in trgovec s žganjem na debelo.
1827 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Telefon: Canal 2974.

Martin Nemanich

slovenska gostilna in restavracija
Rojaki Slovenci vedno dobrodošli!
Zaloga in prodaja pristnega domačega vina.

Telefon: Canal 80
1900 W. 22nd St. Chicago, Ill.

Za zastave, regalije in vse društvene potrebščine.

Prva in najstarejša domača tvrdka

F. Kerže Co.
2711 So. Millard Avenue
Chicago, Ill.

Vse delo in blago garantirano. — Ceniki zastonj.

DOBRODOŠLI

mi cenjeni rojaki Slovenci iz Chicago in okolice v mojo GOSTILNO

kjer se toči vedno sveže izborno "Hoerberjevo" pivo, raznovrstno žganje in naravno, doma sprešano vino.

Gostom so opoldne na razpologo okusna jedila iz domače kuhinje, tako tudi mrzel prigrizek. Svoji k svojim!

John Zvezich
2294 Blue Island Ave. CHICAGO, ILL.
Telefon: Canal 2363.

DOMAČA NARAVNA OHIJSKA VINA

prodaja

JOSIP SVETE
1780-82 E. 28th St., Lorain, Ohio

CONKORD RDEČE VINO	DELAWARE BELO VINO
\$25.00 barrel	\$35.00 barrel

Pri manjih naročilih cena po dogovoru. Vina so popolnoma naravna, kar jamčim. Naročilu je pridejati denar ali Money Order.

Na poljski straži ob Dnjestru.

Mesece julija smo ležali v galski vasi Potočiska kot rezervna. Naša naloga je bila vzdrževati red v vasi in stražiti nekatere izolirane hiše, v kojih je razsajal trebušni legar. Služila je bila lahka, samo dolgčas smo prodajali in Rusi ga niso hoteli kupiti za nobeno ceno.

Da so nas Rusi vsak dan pozdravili s kakimi desetimi lahki- mi šrapneli in dvema ali tremi 18centimetrovskimi granatami, nas niso prav nič vznemirjali ti prijetni pozdravi, ker natančno smo vedeli, kdaj prične ruska artilerija streljati in kam. Nismo se zmenili za lahke šrapnele in dolgočasili smo se dalje. Naši tovariši so pa v tem času hudo trpeli. Priborili so si s krvavimi žrtvami prehod preko Dnjestra pri vasi Ivanje. Marsikateri junak 7. pešpolka in našega domačega ljubljanskega polka bo vedel mnogo povedati o grozni, tridnevni bitki za prehod preko Dnjestra.

Ko je mir nastal okrog nas in ko so si naši zagotovili prehod preko Dnjestra, tedaj je dobila moja kompanija nalogo postaviti poljske straže na desnem bregu Dnjestra, zahodno od vasi Ivanje.

Vesel sem bil tega povelja, ker že preveč dolgočasno mi je bilo v Potočisku. Delali itak nismo nič. Dnevno opravilo je bilo sledeče: zjutraj po osmi uri sem vstajal, kavo sem žil na postelji popil, počasi opravil jutranjo toaletto, med katero je ponavadi padlo nekaj šrapnelov v vas. Kmetica, pri kateri sem bil nastanjen, se je vselej ob razpoku šrapnela preplašeno stisnila k zidu ter tarjala: O Bože, Bože, Moskal strelja!

Tolažiti sem jo moral, da pač vsaka krogla ne zadene in da strelja predaleč. Umirila se je šele tedaj, ko je videla, da se jaz čisto mirno dalje umivam in da vojaki mirno igrajo karte.

Ob dvanajstih kosilo, nato obilgato popoldansko spanje ali pa pisanje pisem dragim v daljno domovino. Pri spanju so nepopisno nagajale sitne muhe, katerih menda ni nikjer toliko ko v Galiciji. V kmečkih hišah je vse črno v sobi od muh. Milijoni brenče po sobi in ne dajo človeku miru.

Zvečer večerja in kramljanje s tovariši pri kompaniji o došlih novicah iz domovine in nato smo polegali k počitku.

Tako je nam teknel dan za dnem.

Dobil sem poljsko stražo številka 7 nasproti vasi Ušiečko.

Vnoči sem odšel z vodom na odkazano mesto. Tema je vladala in deževno vreme. Hodili smo tiho in počasi nas je delila reka Dnjester s strmimi bregovi.

Stražo sem postavil v obširen vrt, ki je pripadal krčmi ali pa ribiški koči. V zemljevidu je bila koča, spletena iz protja in obmetana z ilovico, zaznamovana za krčmo. Našel sem pa samo ribiške pripravke za ribolov. Sledu o vinu ali mogoče o kranjskih klobasah prav nobenega nikjer. Koča je nam služila samo kot varstvo proti dežju in vetru; proti krogli prav nič.

Na nasprotnem bregu, v vasi Ušiečko je bila ruska poljska straža. Tičala je prav ob bregu, zakopana v zemljo. Oddaljeni sta bili straži morda kakih 100 korakov, in živeli smo toliko časa v lepi slogi, dokler se ni ali pri nas kdo pokazal iz okopov ali pa v vasi kak Rus. Kakorhitro je kdo pomolil svojo radovedno glavo malo preveč visoko iz okopa, je že padel strel.

Za nas je bilo to slabo, da je stala za nami, morda en kilometer daleč neka naša težka baterija, ki je pošiljala svoje krepke pozdrave na rusko stran. Naša poljska straža je torej ležala med našo baterijo in neko rusko baterijo z dvema topovima.

V enem dnevu smo si izkopal kritja varna proti šrapnelom, proti granatam itak in nobenega sredstva. Bila so ta kritja male podzemeljske luknje, kjer je bilo prostora za šest do osem mož. In v te luknje smo se poskrili, kadar je pričela streljati kaka artilerija. In najsihodi naša ali ruska. Ako je pričela naša, tedaj je ruska takoj odgovorila in obe bateriji sta se s krepkimi besedami pogovarjali skoro uro na dan. Za nas ni bil ta pogovor prav nič prijeten, ker dostikrat je kaka

krogla padla v našo bližino in tedaj smo lepo tiho čepeli v naših mišjih luknjah.

Rusi so bili opazili, da je naša straža močna in neko popoldne je pričela na nas sipati ruska baterija svoje izmečke v podobi šrapnel in granat. Bile so to dve dolge ure. Neprenehoma so padale granate v našo najbližjo bližino. Kakih dvajset korakov na desno so padale vse krogle, in to je bila naša sreča. Ako bi bile padale bolj na levo, tedaj ne vem, če bi bil kdo ostal živ od meje voda. Padlo je gotovo v dveh urah nad sto šrapnelov in granat v našo bližino. Zemlja se je tresla in mi smo gledali, kako so eksplozivni pred nami granate in padali šrapneli na ribiško kočo. Bile so to dve dolge ure, katerih ne bom kmalu pozabil. A k sreči se je vse dobro izteklo. Noben ranjen ali poškodovan.

Drugeče smo imeli prav mirno življenje. Levo od nas so bili dragoni, kranjski fantje, in ti so si vsak dan dovolili kako šalo z Rusi. Ob padcu Varšave so napravili velik napis in ga razsvetlili s svečami in v noči postavili na breg, da so Rusi lahko čitali o padcu svoje največje trdnjave.

Nastanil sem se bil v podzemeljski luknji, kamor je bil napeljan telefon. Največjo zabavo sem imel pri telefonu.

Ponoči, ko so službeni pogovori končani, tedaj se prične privatni razgovor telefonistov. Eni postaji se oglašajo telefonist in vpraša, kakšna je bila danes menaža pri sosednji kompaniji. Tovaršič mu odgovori, da je bila danes menaža pod vsako kritiko in tedaj se pobaha prvi telefonist in našteva, kaj je vse danes dobil k menaži. Na tretji postaji vpraša kdo, ali je zanj prišlo pismo od njegovega dekleta iz Gradca in podobne stvari. Zabava izborna in moral sem se smejeti večših po celo uro in tako sem se zabaval pri telefonu.

In vsak večer smo imeli koncert.

Koncert na poljski straži! Na telefonični postaji dragoncev so imeli harmoniko in vsak večer sem poslušal igrati naše slovenske poskočnice. Med koncertom je vladal mir na liniji cele brigade in vsi telefonisti so zvesto poslušali koncert. Po vsakem komadu je godec žel občo pohvalo vseh zvestih poslušalcev. In tako je nam pretekel marsikateri dolgočasni večer.

V noči sem večkrat pregledal stražo, ako je vse v redu. Stražniki so zvesto opravljali službo in mi vedno javljali vsako najmanjšo spremembo na nasprotnem bregu.

Menaža in pošta je prihajala v noči k nam.

Nekoč smo sedeli ravno pri menaži in zadovoljno brali pisma dragih, kar se je razpočil šrapnel nad kočo. Kakor bi pihnil smo stekli ven v naše mišje luknje, kjer smo pričakovali še nadaljnih šrapnelov, ki pa so izostali. Čakali smo četrte ure in nato smo nadaljevali s svojo menažo. Bil je edin šrapnel, ki je padel v kočo in nato je zavladal mir. Puškino pokanje je trajalo celo noč.

Tekli so dnevi, eden za drugim. Teden dni sem bil na straži; spoznal sem leno tekočo Dnjester in premišljeval, koliko krvi je že popila reka. Videl sem trupla, ki so priplaval po reki. Bila so že nagnuta in voda je smrdela. V tistem času so bili hudi boji za Dnjester in Moskali so se povsod trdovratno ustavljali naši ofenzivi.

Kakor sem prišel v noči na stražo, tako sem tudi odšel ponoči nazaj v mirno Potočisko.

Izvošček.

Ko zavije vlak mimo Jerše propostaji, se odpre potnikom lep razgled na mesto, Sovič in Nanos in dobrovoljno stopi tujec na peron. V časih pred vojsko so ga obšli portirji štirih, petih omnibusov s svojimi vabljinim: "Hotel National?" "Grand-hotel?" Komodno se je lahko peljal na mehkem sedežu z rdečim ali zelenim plišem prevlečenega omnibusa v novo prebarvanem koleslju ali v gosposki kočiji. Sedaj potujočih civilistov ne pričakujejo nič več omnibusi in kočije. Konje je vse pobrala vojska, kočije tudi, omnibusi se pa praše po šupah, če jih tudi niso vzeli. Samo vozovi vojaške uprave napolnjujejo prostor pred kolodvorom. Da pa došli tujec ni popolnoma prepuščen

sebi, za to je poskrbela prebrisana glavica.

Cempre stoji ob vratih s svojo "koreto" in radevolje naloži prtljago na svoj voz. Še tujca bi rad, pa kaj . . . Pred onim, ki si ga "vzame na piko" ponižno sname oguljeno in omaščeno čepico in se dvorljivo prikloni. Sključen poriva voziček po prahu in blatu, vedno se oziraje, kje se bo ustavil gospod, ali kam bo namerila korak gospa. Kraji nekaj temno-plave, gosposko prikrojene sukne mu opletajo po suhih bedrih. Čevlji so bili sicer nekaj novi, bogve čigavi, ali zdaj so čudovito razsvapljani in se prav nič ne prilagajajo nogi. V debelem cestnem prahu se mi zde kakor beneške gondole v Canal grande. Cempre drsa v njih in pušča za seboj široko sled v prahu. Po suhljatem, z rdečkasto že skoro osivelo brado obkroženem lieu mu lijejo znojne kaplje, se izgubljuje v rjavo - rdeče - sivi gošči ali pa kapljajo v cestni prah. Časih se mož ustavi in potegne z rokavom preko čela.

Tarife nima nobene. "Kakor sami veste, ubog, potreben revež sem," pravi in se dvakrat, trikrat zahvali za prejeti novec, če se mu zdi nagrada obilna.

Otroci mu radi nagajajo, kar seveda ni lepo. Tedaj ustavi svoj "avto" in požuga s koščeno pestjo nagajivcem. Ploha psov se vsuje iz brezobnih ust na otročad. Če bi mu kak paglavec prišel preblizu, bi potekel za njim in mu premikastil zvetrano glavico. No pa tega ne počaka paglavec.

Če pozna otroke, stopi tudi v hišo in reče: "Prosim, da bi Vaše otroke učili manire." Zaloputne vrata in drsa dalje s svojim vozičkom.

Kjer cesta skoro pravokotno zavije proti kolodvoru, stoji že iz starih časov znamenje, lesen križ. Cesta se dviguje. Ves se kopajoč v znoju, sopiha Cempre s svojo koreto, ki tudi ječi. Od napora, ka-li? Voz namreč prtljago tudi na kolodvor. Pri križu se ustavi in se globoko oddahne. Sname svojo že davno za pokoj zrelo čepico in jo drži trenotek v obeh rokah. Pokrije se z desnice, levico pa skrči v pest in jo dvigne proti Križanemu. "Grožnja ali prošnja? Dvakrat, trikrat zamahne tako, nato pokaže na koreto in na cesto, po kateri pelje svoj tovor. "Pomagaj! Ti, ki si sam trpel!"

Kakor bi hotel še povedati: "Glej, kako se peham in morim za ta borni kruhek, kako celo svoje življenje samo rinem in rinem trpljenje pred seboj, sključen in poten. Pomagaj!"

Zmaje z glavo, zamahne ničevno z roko in rine dalje.

Pa kakor se časih nenadoma in v trenutku izpremeni in določi človeška usoda, tako se je tudi Cempretu kar čez noč predrugačilo.

Vdova Mežečka, denarna žena, mu je bila sestra. Pa žal tistih nekaj stotakov, ki jih je imela, ubogemu Cempretu ni prav nič koristilo. Bila sta si navskriž kakor pes in mačka in sta se najraje nadaleč ognila drug drugemu. Cempre si raditega niti najmanj ni delal sivih las. "E! Ena majhna bo prišla, pa bo. Nič ne bo nesla seboj," tako je rekel.

Pa je res prišla "ena majhna." Pa kar čez noč. Nekega lepega jutra je Mežečko sredi mesta povozil avtomobil. Sofer se je komaj ozrl, zglasil se je pri komandi in drvil naprej. Mežečka pa je obležala mrtva na prašni cesti, pozlačena s solnčnimi žarki.

Ko je Cempre izvedel o nesreči, je dejal: "Saj sem rekel. Ena majhna pride pa te ni, pa bodi bogat ali reven, v svili ali raztrgan." Solze ni potočil čemu tudi.

Edini dedič je dobil Cempre po sestri vse. Za njegove razmere celo premoženje. Pogledal je navzdol po mastni suknji, razcefranih hlačah, predpotopnih čevljih. Dvakrat je zavrtel čepico v rokah in jo ogledal od vseh strani.

"E!" je dejal naposled. "Človek samo enkrat živi."

Omisli si je še tisti dan novo caigasto obleko, čevlje in lep mehak črn klobuk. Dal se je ostriči in obriti. Privoščil si je par "kratkih" in nekaj dni ves zadovoljen in srečen pohajkoval v brezdelju. Pa kot izkušen mož si je kmalu premislil, dobro vedo, da še večji kup izgine, če se mu samo jemlje in ničesar dodaje.

Slekel je novo obleko, jo previdno zložil in položil v škatljo od kartona. Škatljo je prevezal z vrvičco. Odpihnil je prah s čev-

ljev in jih postavil na peč. Klobuk je zavil v sestrično naglavno ruto in eulo obesil na klin. Nataknil je spet stare cape in šel za zaslužkom. Kadar se mu pa zazdi zadosti porivanja, se preobleče in zadovoljno posedi pri vinu in cigari.

H. A.

Razne stvari.

Civilni vjetniki na Francoskem.

Praški zdravnik dr. Otton Heller, ki je bil prijatelj Marziju in leto interniran na Francoskem, je o svojih doživljajih priobčil sedaj grozne stvari. Najprej so ga peljali v staro podrtijo Chateaud' It, kjer ni ne oken, ne vrat. Prvo noč so vjetniki ležali na golih kamnitih tleh in niso dobili ničesar jesti. Drugi dan so dobili malo juhe in košček sira. Zvečer so dobili gnile slamnice, a še te so jim ponoči vzeli. Čez štiri dni so bili civilni vjetniki prepeljani na otok Frioul med ljudi, ki so bili na sumu, da imajo kužne bolezni. Ležali so na tleh, brez slame in odeje in niso dobili ničesar jesti. Med vjetniki je bilo polno ljudi, ki so imeli zlate ure, najbrž ukradene na bojiščih. Po preteku štirih tednov so bili vjetniki prepeljani v trdnjavo Casabianca na Korziki. Tam divja malarija. Civilni vjetniki so morali ceste graditi, drevesa posekati, kamenje tolči in t. d. Tudi vjeti zdravniki niso smeli bolnim pomagati, in ker so to vendar storili, so bili osem dni posebej zaprti. Umrlo je 14 vjetnikov, ki so bili pokopani na pokopališču za zločince. Dva oficirja sta neke vjetnike s pasjim bičem pretepala, jih vtaknila v mokre kraje in jih zaprla v ječo za teške zločince. Trije može so poslali pritožbo na generalnega guvernerja in so bili zato kaznovani z 20dnevno ječo. Neki duhovnik je zanje posredoval, na kar jim je bila kazen zvišana. Vjetnike je v imenu švicarskega Rdečega križa prišel obiskat neki polkovnik, ki pa ni ničesar storil in še pritožb ni hotel poslušati. Zastopniki ameriškega poslanstva v Parizu so storili, da so bili vjetniki prepeljani v Uzès, kjer pa se jim ni dosti bolje godilo. Končno je bil dr. Heller odpeljan na švicarsko mejo in izpuščen. — Če so vse te grozote, ki jih je popisal dr. Heller, tudi resnične, tega seveda ne moremo vedeti.

Sme li sin za očetom vohuniti?

Na Dunaju živi neki gospod Andrej Prohaska, ki je v tako dobrih denarnih razmerah, da goji celo konje za dirko. Njegove zakonske razmere pa niso tako dobre, kajti njegova žena ga je po 27letnem zakonu tožila na ločitev zakona. Gospa Prohaska ima četrto otrok, ki so stari od 17 do 21 let. S pomočjo privatnih detektivov in zlasti s pomočjo svojega 17letnega sina je dognala, da ji je mož nezvest. Sin je po materinem naročilu vohunil za očetom. Izsledil je, da je oče kupil krasen ženski solnčnik in ga nesel v neko gostilno; ko je iz gostilne odšel, ni imel več tega solnčnika. Sin je tudi dognal, da dobiva oče poste-restante pisma, katerih pisava je ženskega značaja. Sodišče je izreklo značilno razsodbo. Izreklo je namreč ločitev zakona po krivdi obeh zakonskih, češ, dokazano

je po sinu, da je bil oče svoji ženi nezvest, žena pa je tudi kriva, in sicer zato, ker je sina napeljala, da je vohunil za očetom. Višje sodišče pa ni bilo tega mnenja, nego je reklo, da sinovo vohunjenje za očetom je sicer brezaktno, a ni občutljivo žaljenje. Zato je bil zakon ločen samo iz krivde moža.

Frank Petkovšek

720 Market Street
WAUKEGAN, ILLINOIS.
Zastopnik raznih parobrodskih družb. Pošilja denarje v staro domovino in opravlja notarske posle.
Se topla priporočila Slovincem v Waukegan in okolici.

Vsem Slovincem in Hrvatom priporočam moje gostilno

"Hotel Flajnik",

3329 Penn Avenue,

v kateri točim vedno sveže

PIVO, ŽGANJE, VINO IN RAZNOVRSTNE DRUGE PIJAČE.

Priporočam se cenjenemu občinstvu v najobilnejši obliki. —

Vsi znanci in neznanci vedno dobrodošli!

NA SVIDENJE!

GBO. FLAJNIK, LASTNIK,
3329 Penna Ave. . . Pittsburgh, Pa.

Stavbinsko in posojilno društvo

"SLOVENSKI DOM"

Chicago, Ill.

Domače podjetje. Ustanovljeno in inkorporirano po zakonih države Illinois.

Sprejema hranilne vloge in posojuje denar na posvetila in na delnice tega društva. Delnice se plačujejo po 25c na teden in vrednost vsake delnice naraste v teku 6 let in 4 mesecev na \$100.00 (sto) dolarjev.

Rojaki! Poslužite se tega izbornega načina pri hranjevanju!

Rojaki izven Chicaga! — Pišite za pojasnila!

Louis Duller, predsednik.

Jos. Steblay, tajnik,
1840 W. 23. St.

Frank Banich, blagajnik.

DRUŠTVO "MARIJE SEDEM ŽALOSTI" ŠT. 60. K. S. K. J., ALLEGHENY, PA.

Ima svojo redno mesečno sejo vsako drugo nedeljo v mesecu v Kranjsko Slovenskem Domu, 57 in Butler St., Pittsburgh, Pa.

Uradniki za leto 1916:
Predsednik: John Mravintz, 1107 Haslage Ave., N. S. Pittsburgh, Pa.
I. tajnik: Frank Trempush, 4628 Hatfield St., Pittsburgh, Pa.

Zastopnik: Nikolaj Prokšelj, 572 Butler St., Etna, Pa.

Društ. zdravnik: Dr. C. J. Syber, 825 Local St., N. S. Pittsburgh, Pa.

Člani so sprejemajo v društvo od 16. do 50. leta; posmrtnina je \$1000., \$500. ali \$250. Naše društvo plačuje \$5.00 bolniške podpore na teden pri vsaki redni mesečni seji.

Slovinci in Hrvati, kateri še niste pri nobenem društvu, spadajoče h K. S. K. J. se uljudno vohijo pod zastavo zgoraj obenjenega društva.

Za vsa pojasnila se obrnite na zgoraj imenovane uradnike društva. V slučaju bolezni se mora vsak član tega društva oglašiti pri II. tajniku Josip Kajin, 5104 Butler St., Pittsburgh, Pa., isti dan ko zbolil in ravno tako zopet do ozdravi.

Dr. Martin J. Ivec
Slovenski zdravnik
Physician-Surgeon
Vrhovni zdravnik K. S. K. J.
900 N. Chicago St.
Corner Clay St.,
JOLIET, ILL.
Urad zraven slov. cerkve.
Uradne ure: 10—12; 2—4; 7—8.
Chicago telefon: 4295.
Dom 2192 L.

MARIJA SLUGA
1828 W. 22nd St.
Chicago, Ill.
Telephone Canal 4739
izkušena in s drženim dovoljenjem potrjena
BABICA
se uljudno priporoča slabim in hvalnim ženam.

JOSIP PERKO
SLOVENSKA GOSTILNA
2236 S. WOOD STR. CHICAGO, ILLINOIS.
Telefon Canal 298
Se priporoča rojakom Slovincem za obilen poset.
"Dobra postrežba in dobra pijača", to je moje geslo.

ŠE NIKDAR
niso bile avstrijske krone tako po ceni kakor sedaj. Poslužite se torej teugodne prilike in se spominjajte svojcev v stari domovini s kakim denarnim zneskom. Pošiljajte vsa jamčena.
Sedaj Vam pošljem K 100 samo za \$13.95
Tudi izdelujem vsakovrstne pravoveljavnne listine in izvršujem vse, v notarsko stroko spadajoče zadeve za Združene države in staro domovino.
Se Vam priporočam spoštovanjem
JOSIP ZALAR,
1004 N. Chicago St., Joliet, Ill.

Na znanje pošiljateljem denarja v staro domovino!
Valed negotovega dostavljanja pošte, ki je namenjena iz Amerike v Avstrijo in Nemčijo ter narobe, sprejemamo denarne pošiljateve do preklica le pod pogojem, da se valed vojne izplačajo mogoče z zamudo. **DENAR NE BO V NOBENEM SLUČAJU IZGUBLJEN, AMPAK NASTATI ZAMOREJO LE ZAMUDE.** Mi jamčimo za vsako denarno pošiljatev toliko časa, da se izplača na določeni naslov. Istotako nam jamčijo zanesljive ameriške banke, s katerimi smo sedaj v zvezi radi vojne, in radi popolne sigurnosti pri pošiljanju denarja.
K: 100.00 \$14.00 K: 1000.00 \$139.00
TVRDKA
FRANK SAKSER
82 Cortlandt St., New York, N. Y.

IMENIK KRAJEVNIH DRUŠTEV K. S. K. J.

1. Društvo sv. Stefana, Chicago, Ill. - Predsednik John Zefran, 2313 So. Lincoln St. Tajnik Math. Grill, 3629 So. Wallace St. Zastopnik Anton Gregorich, 2027 W. 23rd St. Redna seja se vrši vsako prvo nedeljo v mesecu v Slovenski cerkveni dvorani.

Woodland Ave. S. E. Tajnik Egidy Vrhovec, 2777-130th St. E. Zastopnik Anton Sustarsic, 8116 Otter Ave. S. E. - Redna mesec. seja se vrši vsako prvo nedeljo.

West Mineral, Kans. Zastopnik Peter Benda, box 328, West Mineral, Kans. - Redna mesec. seja se vrši vsako drugo nedeljo v P. Bussel dvorani.

Izučena slovenska babica se priporoča slovenskim ženam v La Salle, Ill., in okolici; pomagati tudi slabokrvnim ženam.

PRODA SE dobro upeljana krojačnica v večji slovenski naselbini države Illinois. Proda se zaradi opusta te obrti.

Poslijte sedaj vaš denar v stari kraj brzojavnim potom in denar bode izplačan v 4 ali 5 dneh

Samo: znaša brzojavna pošiljatev za naslov štirih besed. \$3 Priložite torej \$3 navadni ceni za brzojavno pošiljatev.

Brzojavne cene so sledece: za 100 K. \$17 - K. 200 \$31 - K. 300 \$45 - K. 500 \$73; i. t. d. s tem so vsi stroški plačani in denar je hitro doma.

INTERNATIONAL EXCHANGE BANK 1334 W. 18th STREET Chicago, Illinois

Remington Junior typewriter advertisement. Includes image of the typewriter and text: 'Novo PRILOŽNOST Deset dni zastonj na poskušnjo ta pisalni stroj in potem ga lahko vrnete če hočete. Remington Typewriter Company, (Incorporated) 327 Broadway, New York